
TRANSILVANIA

(Buletin de tehnică a culturii.)

Nr. 1503/1938.

Convocare.

•••••

În înțelesul art. 22 din Statute se convoacă membrii „Asociațiunii pentru literatura română și cultura poporului român — Astra” la

Adunarea generală,

ce se va ține, sub înaltul patronaj al **Maiestății Sale Regelui Carol al II-lea**, în **Abrud**, în zilele de **10—12 Septembrie 1938**.

Programa adunării:

În preziua adunării, **Sâmbătă, 10 Septembrie 1938**.

Ora 17: Ședința președinților de despărțăminte cu următoarele referate:

1. Problema minteră, a Munților Apuseni. Raportor Dl Ioan Popa, Zlatna.
2. Problema economică a Munților Apuseni. Raportor Dl Prof. Safta, Cluj.
3. Capitalul om din Munții Apuseni. Raportori: D-nii Dr. P. Râmneanșu și M. Bentuc, Cluj.
4. Problema școlară în Munții Apuseni. Raportor Dl I. Miteu, Abrud.

Ora 20:30: Seara de cunoștință.

Duminică, 11 Septemvrie 1938.

Ora 9: Serviciu divin în bisericile românești din Abrud.

Ora 11: Ședința I-a festivă cu următoarea ordine de zi:

1. Deschiderea adunării generale.
2. Salutul autorităților și societăților culturale.
3. Dispoziții pentru verificarea procesului verbal al Adunării generale.
4. Inscrierea delegaților prezenți ai Despărțămintelor.
5. Prezentarea raportului general al Comitetului central.
6. Alegerea comisiunilor pentru:
 - a) Examinarea raportului general;
 - b) Inscrierea de membrii noi;
 - c) Examinarea propunerilor intrate în termen regulamentar;*);
 - d) Intregirea comitetului central;
 - e) Alegerea comitetului de cenzori;

Ora 14: Banchet.**)

Ora 16: Corteglu etnografic.

Ora 17:30: Manifestări ale Șolmilor. } Organizate de Dl Ioan

Ora 19: Ședință festivă a Secțiilor. Conferința D-lui Prof. } Popa, repr. desp. Zlatna.

S. Dragomir. „Abrudul Românesc în revoluția dela 1848—1849“.

Ora 21:30: Serată artistică urmată de bal în stil românesc.

Luni, 12 Septemvrie 1938.

Ora 10: Ședința a II-a cu următoarea ordine de zi:

1. Răpoartele comisiunilor alese în ședința I-a și al Comitetului de cenzori, despre verificarea socotelilor Asociațiunii pe 1937 și ale Internatului de fete pe anul școlar 1937/38, precum și asupra proiectului de buget pe anul 1939 al Asociațiunii.
2. Fixarea locului pentru adunarea generală din anul 1939.
3. Închiderea adunării generale.

Din ședința plenară a comitetului central al „Asociațiunii“, ținută la 27 Mai 1938.

Dr. Iuliu Moldovan m. p.,
președinte.

Nicolae Băilă m. p.,
secretar.

*) Eventuale propuneri au să fie înaintate, în scris, prezidiului „Asociațiunii“, Sibiu, str. Șaguna Nr. 6, cu cel puțin 8 zile înainte de adunarea generală.

**) Pentru încartiruire, banchet și serată artistică, etc., participanții se vor anunța, cel mai târziu până la 6 Septemvrie 1938, d-lui președinte al despărțământului Abrud, prof. Ioan Mieu.

Introducere

În rapoartele care urmează, se înfățișează în mod sumar, activitatea desfășurată în cadrele „Asociațiunii“ noastre în anul care a trecut. O activitate, de sigur, îmbucurătoare prin faptul, că s'au organizat noul centre de acțiune, pe lângă cele vechi tot mai active, s'au sporit realizările și o tot mai sistematică și intensă muncă determină o rodnică și progresivă îndeplinire a rosturilor „Asociațiunii“.

Dacă înainte puteam înșira numai câteva despărțăminte ca fruntașe, deosebit de meritoase prin munca lor intensă și rodnică, azi șirul lor a sporit considerabil. La vechile despărțăminte fruntașe s'au adăugat o seamă de despărțăminte din Secuime, de-a-lungul graniței de Vest și în deosebi din Banat, iar în Munții Apuseni avem toată nădejdea unei intensificări a activității „Astrei“, menite să contribuie și aici la o mai sănătoasă îndrumare și așezare a vâștilor românești din acest ținut atât de scump nouă.

Tot mai mult și mai precis rosturile „Asociațiunii“ noastre se îndreaptă către ocrotirea și sporirea specificului românesc, biologic și spiritual, așa cum gândul și truda înaintașilor ne îndeamnă și așa cum ne-a însărcinat — ca o scumpă și cea mai de căpetenie îndatorire pentru „Astra“ — *Maiestatea Sa Regele*, înaltul nostru protector, cu prilejul adunării noastre jubilară dela Blaj. Și „Astra“ muncește în această direcție cu toată dragostea și priceperea, adâncite în trecutul lung de 76 ani de existență, devotată exclusiv binelui neamului românesc.

Am putea fi deci mulțumiți cu activitatea „Astrei“, cu toate că — dacă facem abstracție de însemnatul sprijin material, obținut din partea Ministerului Educației Naționale pentru școlile românești din Secuime și granița de Vest și sprijinul obținut din partea D-ului Ministru al Agriculturii prin transformarea școlii de agricultură din Șim-

leul-Silvantei în școală țărăneasă a „Astrei“ — alt sprijin mai însemnat, nici material nici moral, „Astra“ noastră centrală nu a obținut. Dorința noastră însă este, să facem mai mult bine neamului, să lucrăm mai intens și să punem la o tot mai largă contribuție energiile românești, cari ni se oferă cu drag pentru munca „Astrei“ și pe cari nu le putem încadra, așa cum ar trebui, în programul nostru.

Avem nădejdea — și nici nu se poate altfel — că vor veni odată și pentru munca românească a „Astrei“ timpuri mai bune...

Toată recunoștința conducerii „Asociațiunii“ tuturor aceluia, cari i-au înțeles rostul și au muncit devotat și desinteresat pentru scopurile pe cari le urmărește!

Iuliu Moldovan,
Președintele „Astrei“.

I.

Activitatea Comitetului central.

Comitetul central a îndurat în acest an pierderea a 4 membri ai săi, anume: canonicul Iacob Popa, canonicul Ștefan Roștanu, directorul de Liceu și scriitorul Alexandru Lupeanu-Melin și poetul și marele bărbat de Stat Octavian Goga.

La oficierea funeraliilor acestor distinși membri ai Comitetului central instituțiunea noastră a fost reprezentată prin dl vicepreședinte reprezentativ Dr. Gh. Preda, dl Dr. G. Ionașiu și I. Agârbiceanu.

Pentru întregirea locurilor, rămase vacante prin trecerea din viață a celor suspomeniți, adunarea generală este rugată să ia măsurile cuvenite, iar pentru cinstitirea memoriei lor să păstreze câteva momente de reculegere.

Ședințe.

Pentru rezolvirea diferitelor probleme culturale și a actelor mai importante Comitetul central a ținut în timpul dela 1 August 1937 până la 1 August 1938, 15 ședințe și anume: 4 plenare, 9 ordinare și 2 extraor-

dinare, luând în aceste ședințe 265 hotărâri și având în multe cazuri opinia comisiunilor de organizare, finanțare, a publicațiilor, a muzeului și Bibliotecii centrale, precum și a comitetului Internatului de fete. Restul actelor, în număr de 3651, intrate în timpul dela 1 August 1937 până la 1 August 1938, au fost rezolvite pe cale prezidențială și cu concursul d-lui jurist Dr. G. Borcia și al d-lui econom Dr. Vasile Bologa.

Lucrările administrative au fost conduse de dl vicepreședinte administrativ Dr. Gh. Moga, iar cele reprezentative au fost îndeplinite de dl președinte Dr. Iuliu Moldovan, de dl vicepreședinte reprezentativ Dr. Gh. Preda, sau, în lipsa d-sale, de dl Dr. Vasile Bologa.

Incredințări speciale au mai avut și unii membri din Comitetul central, între cari trebuie să numim în primul rând pe d-nii Ștefan Pop, S. Țeposu, Dr. Stoichița, Dr. G. Ionaștu și alții.

Serviciile.

Raportul secretariatului Secțiilor științifice-literare, precum și rapoartele fiecărei Secții se publică în extras la anexa I.

Hotărârile adunării generale din 1937.

Comitetul central a studiat propunerile și hotărârile adunării generale din 1937, ținută în Timișoara și a executat cea mai mare parte din aceste propuneri și hotărâri în sensul deliberărilor din adunarea generală.

Astfel, prin circulare către despărțăminte și prin articole publicate în revista „Transilvania“, s'a stăruit pentru o propagandă intensivă cu privire la portul național și creșterea copiilor, s'au ameliorat stările rele de d-lui Grațian Mărcuș cu privire la Muzeul „A. Iancu“, prin numirea unui nou custode, care locuiește în apropierea imediată a Muzeului, prin incredințarea conducerii Bibliotecii casei culturale „A. Iancu“ d-lui I. Porumbel, inv. al școlii primare, adăpostită în casa eroului A. Iancu și prin alte măsuri, cari vor

contribuți la o reorganizare a Muzeului și Casei culturale „A. Iancu“. De asemenea, prin articole publicate în revista „Transilvania“, s'a relevat marea primejdie a literaturii pornografice, care astăzi, sub masca unui estefism de înaltă speță, atentează la sănătatea morală, mai ales a tineretului generației și s'a atras atenția celor în măsură să stăvilească această primejdie.

Alte hotărâri și propuneri, de ordin administrativ au fost executate în sensul dorinței propunătorilor și a adunării generale.

Școala țărănească.

O dare de seamă amănunțită asupra acestor școli se află la anexa II.

Momente importante, serbări și comemorări.

Cu prilejul serbărilor jubilară ale „Societății pentru cultură și literatură din Bucovina, care au avut loc în ziua de 26 Octombrie 1937, instituțiunea noastră a fost reprezentată prin dl vicepreședinte Dr. Gh. Preda, care s'a bucurat de o deosebită primire din partea membrilor comitetului acestei societăți, în frunte cu președintele ei dl profesor Grigorie Nandriș.

Inaugurarea serilor de conferințe la despărțământul central județean Sibiu s'a făcut de dl vicepreședinte reprezentativ Dr. Gh. Preda, iar la serbarea de 1 Decembrie a despărțământului Mediaș, tot D-sa a vorbit despre însemnătatea acestei zile. La 14 Ianuarie 1938 dl vicepreședinte Dr. Gh. Preda a inaugurat conferințele la cercul subofțierilor din Sibiu, iar la 16 Ianuarie 1938, fiind invitat din partea conducerii despărțământului central județean Făgăraș, a ținut conferința „Cum trebuie înțeles naționalismul?“

La invitația „Palatului Cultural“ din Arad, care a ținut să comemoreze în ziua de 13 Februarie 1938 pe fostul și regretatul președinte al „Asociațiunii“ Vasile Goldiș, dl vicepreședinte Dr. Gh. Preda și-a dezvoltat conferința „Etica creștină în opera socială și culturală a lui Vasile Goldiș“.

La 1 Iulie 1938, când Majestatea Sa Regele Carol al II-lea a săvârșit, în Sibiu, ridicarea elevilor școalei militare „Principele Carol”, la rangul de sublocotenent, instituția noastră a fost reprezentată prin dl vicepreședinte Dr. Gh. Preda.

La serbarea națională de 10 Mai instituția noastră a fost reprezentată prin dl membru al comitetului central Dr. Vasile Bologa, iar dl Stefan Pop, membru în comitetul central al „Astrei” și directorul Colegiului „Sf. Sava” din București, a salutat congresul din anul acesta al „Ligii Culturale”.

Aducem și pe această cale cele mai vii mulțumiri d-lui vicepreședinte și d-lor membri ai comitetului central pentru bunăvoința cu care au primit să reprezinte instituția noastră la manifestările culturale susamintite.

Colaborări.

Colaborarea cu alte instituții culturale a fost și în anul acesta obiectul multor deliberări ale comitetului central, în special cu Fundațiile Culturale Regale, cu care instituția noastră ar dori să ajungă la un acord desăvârșit, pentru ca programul de muncă al acestor două instituții culturale să poată fi desfășurat în cele mai bune condițiuni și în cea mai perfectă înțelegere.

Relevăm cu acest prilej deosebita cinste făcută instituțiilor noastre de către Fundația Culturală „Principele Carol” prin invitația de a participa și un delegat al nostru, în persoana d-lui prof. Al. Dima, la congresul școalelor țărănești, organizat în zilele de 7—8 Iunie la București, cărui i s'a dat posibilitatea să refereze despre rezultatele obținute de instituția noastră cu școlile țărănești și prin care dl director general al Fundației Culturale Regale *Dimitrie Gusti* a trimis președintelui nostru felicitări pentru frumoasele rezultate.

Cu celelalte societăți culturale am păstrat și în anul acesta legăturile de prietenie și colaborare pe terenul propagandei culturale.

„Biblioteca populară a Asociațiunii“ s'a bucurat și în anul acesta de o bună primire din partea cititorilor și a presei. Broșurile au fost remarcate și în cataloage speciale, scrise de specialiști și la expoziții. Prețurile mici (5—10 Lei), forma atrăgătoare, tiparul mare și citez.

Până acum au apărut.

Nr. 243. Calendarul „Asociațiunii“ pe anul 1938, întocmit de dl Dr. H. P.-Petrescu.

Nr. 244. Din durerile Maramureșului, piesă teatrală în 3 acte de dl St. I. Racoft.

Nr. 245. Cămin pustit, piesă teatrală în 3 acte, de Sabin G. Truția.

Nr. 246. Fire de naibă, povestiri de Sabin G. Truția.

Nr. 247. Poezii patriotice, culese de I. Breazu și I. Chinezu.

Nr. 248. Din viața Sfinților. (Retipărirea Nrului 3 al Bibl. Poporale).

Observăm, că piesele teatrale, de sub Nrul 244 și 245, au fost premiate, la propunerea secției literare, prima cu *Lei 3000*— și a doua cu *Lei 2000*— din „Fondul de teatru român“, administrat de instituțiunea noastră.

Revista noastră „*Transilvania*“, care dela 1 Ian. 1934 a ajuns „buletinul de tehnică a culturii“ al Asociațiunii (anul al 69 dela înființarea revistei!), a avut una și aceeași conduită din 1934 și până acum. Și de astădată s'au publicat numeroase articole și cronicile privitoare la *experiențele* avute în propoganda culturală, social-economică, conferințe model, articole comemorative, amintiri, articole despre frumusețea portului național, despre viața în diferitele despărțăminte, la diferite alte societăți surori și — la cronică — la alte popoare.

Revista a fost remarcată și în studii de specialitate (dl Stolan) și în reviste și cataloage și a adus,

credem, serviciul tuturor, cari s'au folosit de materialul bogat și ales.

Ca și în trecut, apare revista din două în două luni — numărul acesta, în care se tipărește raportul general — este, excepțional, un număr dublu.

Comitetul de redacție s'a compus din domnii: Dr. Iuliu Moldovan, Dr. Gh. Preda, p. r. I. Dănciță, Dr. Hortia Petra-Petrescu și prof. Al. Dima.

„Buletinul“ a avut prețioase colaborări, pentru cari aducem și aici mulțumirile noastre.

În anul al 6-lea apare revista „*Gând Românesc*“, la Cluj, sub egida Asociațiunii noastre și sub conducerea plină de talent și perseverență, demnă de reamintat, a domnilor I. Chinezu și Olimpiu Boitoș. „*Gând Românesc*“ a tăiat o dâră adâncă în viața culturală la noi, încât cine vrea să cunoască prestațiunile tinerei generații — și nu numai a aceleia, — va trebui să consulte publicația aceasta meritoasă, care cuprinde lucrări beletristice, științifice, culturale, scrise de condeiele cele mai chemate.

Revista merită să fie și de aici înainte sub egida societății noastre, fiindcă a dat probe de seriositate, de perseverență și deoarece formează o fericită legătură cu generația tinărară.

„*Buletinul eugenic și biopolitic*“ a continuat să apară, sub conducerea președintelui nostru, a d. lui prof. Dr. Iuliu Moldovan, cu aceeași îngrijire, discutând, pentru intelectuali, problemele sociale, cari se impun în zilele noastre: igiena naștunii, biopolitica, legislația sanitară, igiena școlară și socială. Articolele și studiile au fost semnate de specialiști.

Trebuie să insistăm aici asupra importanței acestei publicații și să atragem atenția membrilor Asociațiunii, ca să aboneze și să facă o propagandă cât mai intensă pentru „*Buletinul eugenic și biopolitic*“.

„*Revue de Transylvanie*“, prețioasa publicație ce apare sub conducerea d. lui prof. univ. Dr. Silviu Dragomir, a apărut și în decursul anului acestuia în con-

diții excelente. Atât articolele, scrise într'un ton academic, cât și forma ireproșabilă tehnică nu lasă nimic de dorit. „R. de T.“ s'a bucurat de o foarte bună primire, pretutindenea și dacă este să avem o dorință este aceea: de a se răspândi și în despărțămintele noastre cât mai mult. Președinții de despărțământ să se îngrijească, mai cu seamă, ca revista să fie abonată, răspândită și comentată.

În timpul dela 1 Iulie 1937, până la 30 Iunie 1938, a încuviințat Comitetul central trimiterea, în mod gratuit, diferitelor instituțiuni (oficii parohiale, școli, spitale, închisori, etc.) 9728 exempl. în valoare de Lei 54.217.—, iar despărțămintelor și „Cercurilor culturale“, pentru înzestrarea și sporirea bibliotecilor populare 11.513 exempl. în valoare de Lei 66.757.— în total deci 21.241 exempl., în valoare de Lei 120.974.—. Contra cost s'au trimis diferiților solicitanți 1989 ex. din „Biblioteca populară“ și „Biblioteca Astra“, în valoare de Lei 14.965.—, despărțămintelor noastre 2850 exemplare, în valoare de Lei 28.500.—, iar în comision la diferite librării etc. 10.676 exempl., în valoare de Lei 73.590.—. Stocul broșurilor aflate în depozit la 30 Iunie 1938, este de 102.216, exemplare, în valoare de Lei 845.345.—.

Biblioteca centrală.

Nrul volumelor din „Biblioteca centrală“ a fost cu data de 31 Iunie 1938 de 73.325.

În intervalul dela 31/VII. 1937 până la 31/VII. 1938 s'a primit la Biblioteca 3581 de cărți.

Nrul cărților împrumutate din Biblioteca centrală în timpul dela 1 August 1937—1 August 1938 a fost de 3082 (față de 3422 din anul trecut), iar Nrul cititorilor în același răstimp a fost de 2302 (față de 2074 din anul trecut).

În Biblioteca centrală se aflau la 31 Iunie 1938, 3615 colecții de ziare și reviste.

Sala de lectură a fost cercetată în timpul dela 1 August 1937—1 August 1938 de 2823 cititori (față de 2867 din anul trecut).

Biblioteca centrală a primit în dar dela D-na Aurelia Albini 116 volume, din cărțile rămase după regretatul D-sale soț Septimiu Albini și exprimăm, și la acest loc, donatoarei cele mai vii mulțumiri pentru acest prețios dar.

Muzeele Asociațiunii.

În cursul anului de gestiune 1937/38 Muzeul central a fost augmentat cu un tablou al regretatului nostru președinte Andrei Bârseanu, executat de pictorul Savu Albescu și așezat în sala de ședințe a comitetului central, iar ca donațiuni pe seama Muzeului central au intrat următoarele obiecte: un tablou (fotografie) a eroului Avram Iancu de prin anii 1848—1849, donat de d-na văd. Maria Traian Sucu din Ocna-Sibiului, un bust, în bronz, al eroului-martir Horia, lucrarea d-lui Mihail Onofrei, donat de dl Dr. Oct. Beu. Ca și în alți ani dl colonel August Spließ, Maesirul vânătorilor regale, a donat secției de științe naturale a Muzeului instituțiunii noastre următoarele obiecte, împușcate și aduse de D-sa din Africa centrală: 1 piele de crocodil, 1 cap și corn „Kongora“, 1 cap și corn „Impala“ 4 smele și 1 cap de leopard. Tuturor acestor donatori le aducem și pe această cale viile noastre mulțumiri.

Ca urmare a invitației Prezidenției Consiliului de Miniștri Muzeul instituțiunii noastre a împrumutat pentru organizarea, în Londra, a unei expoziții de prezentare generală a țării și artei românești, 52 obiecte etnografice, iar la intervenția d-lui primar general al capitalei, în vederea organizării unei expoziții în cadrele „Lunii Bucureștilor“ pentru sărbătorirea împlinirii a 20 de ani dela Marea Unire, 60 diferite documente privitoare la anii 1918 și 1919.

Muzeul central a fost vizitat în timpul dela 1 August 1937 până la 1 August 1938 de 957 persoane, între care mai mulți vizitatori străini distinși ca de pildă:

Primmedicul Muncetpiului Viena Dr. Victor Egenbauer cu doamna, Rectorul Universității din Freiburg, 4 profesori dela Universitatea din Viena și profesori

dela Universitățile din Breslau, München și Praga, precum și profesorii și studenții italieni, care au luat parte la cursurile Universității Populare „Nicolae Iorga” din Dălenit de Munte. Din țară au trecut pe la Muzeul nostru ofițerii școalei superioare de război, echipe regale, stoluri de străjeri și străjere și elevi dela mai multe școli secundare din diferite orașe.

Ofranda publică.

Apelul la ofranda publică, lansat prin liste de subscripție, aprobate de Ministerul Muncii și Ocrotirilor Sociale în anul 1936 și 1937, în care Comitetul central și-a pus multă nădejde, a avut un rezultat slab, față de cel contat, din care motiv — nedispunând nici de alte surse de venituri — „Asociațiunea” nu și-a putut intensifica propaganda culturală, avută în vedere la lansarea apelului.

Un scurt istoric asupra ofrandei, începând din 31 iulie 1937 până în 1 iulie 1938, prezintă următorul rezultat:

Din cele 1196 liste de subscripție aflate la diferitele noastre despărțăminte, la 31 iulie 1937, — anume 510 bucăți din 1936 și 686 bucăți din 1937 — după multe urgțări, de abia ni s’au restituit 63 liste din anul 1936 și 161 liste din anul 1937.

Suma încasată de centru, din subscrierile pe cele 224 liste restituite, se urcă la Lei 39.556.—.

Nu s’au conformat urgțărilor noastre, pentru restituiră listelor, 46 despărțăminte pentru liste primite în anul 1936 și 109 despărțăminte pentru liste primite în anul 1937.

Cu considerațiune la rezultatul neînsemnat al subscrierilor, la greutățile întâmpinate cu restituiră listelor, precum și pentru faptul că mai avem de primit din cele lansate 972 bucăți, Comitetul central a hotărât în ședința ținută la 2 iulie a. c., să nu se mai ceară Ministerului aprobarea de noi liste pe anul 1938.

Pe anul 1937 au fost prevăzute în buget venituri după concesiunile de cinematograf în suma de Lei 151.295.— deci s'a încasat mai mult cu Lei 42.795.— peste prevederile bugetare.

În ce privește proiectul de buget pe anul 1938 s'a prevăzut la venitul numai Lei 60.000.— întru cât din totalul concesiunilor de cinematograf (245) astăzi mai funcționează numai 6 cinematografe și obia aduc chirta anuală de Lei 60.000.—.

Terenuri de case naționale.

Situația terenurilor de case naționale este aceeași ca și în anul trecut și anume: 926 terenuri în tot atâtea comune și în suprafață de 373 jugăre, 1090 stj. p.

În timpul dela 1 August 1937 până la 31 Iulie 1938 Comitetul central a acordat din fondul „Mihail Kogălniceanu“, anume creat pentru sprijinirea construirii de case naționale în despărțăminte și cercurile culturale ale „Asociațiunii“, un ajutor de Lei 5000.— pentru ridicarea unei case naționale în comuna Dad, jud. Făgăraș.

Subvenții și ajutoare.

În timpul dela 1 August 1937 până la 31 Iulie 1938 instituțiunea noastră a primit următoarele subvenții și ajutoare:

1. Dela Ministerul Educației Naționale, pentru propaganda culturală în regiunile desnaționalizate (Săcuieme și Granița de Vest) . . .	Lei 400.000.—
2. Dela Ministerul Agriculturii și Domeniilor	„ 30.000.—
3. Dela Ministerul Muncii	„ 26.000.—
4. Dela Banca „Albina“, Sibiu	„ 50.000.—
5. Dela Banca „Națională“, București	„ 28.000.—
6. Dela Uzinele de fier și Domeniile, Reșița	„ 25.000.—
7. Dela Creditul Industrial, București	„ 10.000.—
8. Dela Banca Românească, București	„ 6.500.—

9. Dela Industria Sârmei, Cluj . . .	„	5.000.—
10. Dela Societățile Industriale de Petrol, București	„	4.000.—
11. Dela Societatea de astg. „Transilvania“, Sibiu	„	2.000.—
12. Dela Prima Fabrică rom. de vagoane „Astra“, Brașov	„	2.000.—
13. Dela Banca Centrală, Cluj . . .	„	1.000.—
14. Dela Prima Ardeleană de astg. generale, Cluj	„	1.000.—
15. Dela Steaua României, București	„	500.—

Din subvenția de Lei 400.000.— primită dela Ministerul Educației Naționale București, inclusive subvenția acordată tot de acest Minister, pentru propaganda culturală în Săculeme, arătată în raportul general pe anul 1936/37, s'au asemnat până azi despărțămintelor noastre din acele regiuni Lei 396.335.— pentru școli țărănești, diafilme, cursuri de literatură română, cărți etc.

Din subvenția de Lei 500.000.— primită la data de 9 Noembrie 1936, din ordinul M. Sale Regelui Carol al II-lea, dela Fundațiile Culturale Regale, s'a mai asemnat până la 31 Iulie 1938 următoarele sume: Pentru propaganda în despărțăminte Lei 90.000.— Pentru cumpărarea de cărți „ 4.000.—

Pentru școala țărănească despărțămintelor: Dințul de jos Lei 8.000.—, Cercul cultural Dârlos Lei 5.000.—, despărț.: Sibiu Lei 10.000.—, Mediaș Lei 5.000.—, Carei Lei 8.000.—, Gherla Lei 5.000.—, Beclean Lei 3.000.—, Aiud Lei 8.000.—, Dietosânmartin Lei 8.000.—, Alba-Iulia Lei 8.000.—, Blaj Lei 10.000.—, Dej Lei 3065.—. Secției Fementne Cluj Lei 10.000.—. Cheltuelile de asemnare a sumelor de mai sus fac Lei 269.—.

Fondurile și fundațiunile administrate de „Asociațiune“.

Toate fondurile și fundațiunile administrate de „Asociațiune“, precum și averea lor, sunt arătate în „Bilanț“, la anexa III a.

Afară de fundațiunile „I. Bădilă-Moldovan“ și „Nicolae și Cornelia Rusu“, toate celelalte nu posedă decât acțiuni, efecte de Stat și depuneri spre fructificare la diferite instituțiuni bancare.

Bursele acordate în cursul anului școlar 1937—1938, din veniturile diferitelor fundațiuni, fac în total suma de Lei 140.500 — și sunt arătate în anexa VI. precum și numele beneficiarului.

În anul 1937 s'a dobândit calitatea de persoană juridică pentru fundațiunea „Dr. Cornel Păcurariu-Blanu“.

Numărul fondurilor și fundațiilor, administrate de „Asociațiune“, în cursul anului 1937 se urcă la 75.

Situația financiară a „Asociațiunii“

Situația financiară a „Asociațiunii“ și a „Internatului de fete“ al „Asociațiunii“ este arătată la anexele III, IV., despre Bilanțul „Asociațiunii“ pe anul 1937 și al „Internatului de fete“ pe anul școlar 1937—1938 și în anexele V a), V b) despre bugetul „Asociațiunii“ și al fundațiilor administrate pe anul 1939, verificate de Comisiunea financiară și de Comitetul de cenzori, ales în adunarea generală din anul 1937, ținută în Timișoara.

Membrii.

Tabloul membrilor de toate categoriile îl dăm la anexa X., observând și cu acest prilej, că în acest tablou nu sunt trecuți de cât acei membri, cari au fost anunțați biroului central și supuși aprobării din partea Comitetului central.

Propuneri.

De închetare rugăm Onor. Adunare Generală:

1. Să ia act cu aprobare de cuprinsul raportului general pe anul 1937/38 al Comitetului central și de cel al Regiunealet „Astra Bănățeană“;

2. Să dea expresiune durerii sale pentru pierderea membrilor și binefăcătorilor decedați ai „Asociațiunii“ (vezi anexa Nr. IX.);

3. Să mulțumească tuturor binefăcătorilor, cari au făcut donațiuni în acest an pentru așezămintele „Asociațiunii“;

4. Să aprobe darea de seamă a Comitetului central despre gestiunea anului 1937, dându-i descărcarea cuvenită;

5. Să aprobe bugetul pe anul 1939;

6. Să întregească Comitetul central pe restul etelului până la anul 1940;

7. Să aleagă pe durata de un an Comitetul de cenzori;

8. Să fixeze locul pentru ținerea adunării generale în anul 1939 și

9. Să ia dispoziții pentru verificarea procesului verbal al adunării generale.

Din ședința plenară a Comitetului central al „Asociațiunii“, ținută la 4 August 1938 în Sibiu.

Dr. Gh. Moga m. p.
vice-președinte.

Nicolae Băllă m. p.
secretar.

Activitatea Secțiunilor literare-științifice ale „Astrei“.

(Rezumat din rapoartele pentru răstimpul 21 Mai 1937—21 Mai 1938).*)

1. **Secretariatul general** raportează că la adunarea generală din 1937, ținută la Timișoara, a conferențiat dl Dr. Iosif Nemoianu despre „Problema generațiilor viitoare în Banat“.

Secțiunile au ținut opt ședințe publice, în care au conferențiat, în sala Colegiului academic din Cluj, dela 2 Februarie—30 Martie, următorii membri: *N. Drăgan*: Tineretea lui Coșbuc; *D. Popoviciu*: Coșbuc, poet epic; *V. Stanciu*: Frământările pământului ardelenesc și ale locuitorilor lui; *E. Dăianu*: Moartea lui Șineai; *Em. Pop*: Pădurile, o problemă națională; *Ioachim Crăciun*: Rășcoala dela Bobâlna; *V. Merușiu*: Majorități și minorități etnice în basmul dunărean; *P. Sergescu*: Români ardeleni, oameni de știință.

Secretariatul general a organizat două festivaluri, la Teatrul Național din Cluj; primul la 9 Aprilie, pentru sărbătorirea membrului *Z. Bârsan*, cu prilejul retragerii din teatru, după 37 ani; al doilea, la 9 Mai, pentru comemorarea lui *G. Coșbuc*, la 20 ani dela moarte. La amândouă a vorbit din partea Secțiilor *I. Agârbiceanu*. Tot d-sa a servit și o sf. liturgie cu parastas, în aceeași zi, pentru odihna sufletului poetului. Fiind în aceeași zi pe catafalca la Ciucea *Oct. Goga*, a făcut și omagierea lui.

Secretariatul a scris săptămânal din partea „Astrei“, articole populare pentru zărele: Foata poporului, Untrea poporului, Gratul Neamului, Foata noastră, Poporul românesc și Neamul românesc, insistând asupra realităților din România, în cel de al doilea deceniu dela untre.

*) Nevoiți să reducem paginile acestui număr, dăm numai în rezumat rapoartele înaintate.

Tot Secretariatul a recensat multe manuscrise trimise dela centru pentru „Biblioteca pop. a Astrei“ și a scris o broșură „Cărturarii români“ pentru această bibliotecă. A conferențiat în cadrele Astrei la: Reghin, Târgul Mureș, Huedin, Blaj, Oradea-Mare. S'a îngrijit de numerele pe 1938/39 ale „Bibliotecii populare“.

2. **Secția literară-filologică.** În ședințele Secțiunii s'a discutat rapoartele asupra lucrărilor literare intrate la concursul publicat de Comitetul central: comemorarea zilelor mari naționale și la concursul publicat de Secțiune pentru două piese teatrale pentru sate. Asemenea s'a întocmit un plan de lucru pentru o serie de monografii asupra oamenilor de cultură din trecutul neamului. Din lucrările recensate atei au apărut în „Biblioteca populară“, „Zile mari“ de Horia Teculescu, premiată și „Zile mari“ (2 numere) de Aurel Radu și Gh. Bentog, premiată cu premiul al doilea. Din 14 lucrări intrate la concursul de piese teatrale, a fost premiată cu premiul I (3000 Lei) lucrarea „Din durerile Maramureșului“ de Gh. Racoși și cu premiul II (de 2000 Lei), *Cămin pustiu* de Sabina Truția. Au mai fost recomandate Comitetului central spre publicare, fără premiu: *Păcate* de Petru Petrică; *Nunta românească* de Const. Damtan și *Bobositor* de Aglae Dasillu, manuscrisele fiind înaintate, cu învoirea autorilor, Comitetului central. Secția a redactat prin I. Breazu și I. Chinezu un număr din Bibl. pop.: „Poezii patriotice“ și a recensat „Fire de albă“, de S. Truția, ambele apărute în Bibl. pop. Prin membrul său Horia Petra-Petrescu a întocmit „Calendarul“ pe anul 1938, cu colaborarea și a altor membri ai Secției. Dintre membrii Secției Horia Petra-Petrescu a redactat „Transilvania“, I. Chinezu „Gând românesc“, la cari au colaborat membrii I. Agârbiceanu, St. Bezdechi, T. Naum, I. Breazu.

Lucrarea d-lui Breazu: „Poveștilelor ardeleni și bănățeni până la untre“ e în curs de desfacere.

Secția a pierdut pe membrul său activ: Oct. Goga.

3. **Secțiunea artistică** a lucrat în cadrele Conservatorului de muzică din Brașov — „Astra“ — care a împlinit 10 ani de existență, ținând 100 concerte auditive, cu îngrijirea d-lui T. Brediceanu. Din lipsă de fonduri Conserva-

torul e pe pragul de a-și închide porțile. Membrul prof. *C. Petran* a conferențiat la Reghin: „Litigiile româno-ungare în materile de artă“. A publicat în „Revue de Transylvanie“, „M. B. Bartók et la musique roumaine“; în revista „Gând românesc“: „Bisericiile de lemn din jud. Bereg“; „Poate fi considerat ca ungar Fr. Liszt?“ și mai multe recenzii. Polemica cu Bartók apărută în broșură a fost recensată favorabil tezei noastre în 10 reviste din străinătate.

Membrul *S. Drăgoi* a publicat în „Gând rom.“: „Observări la un răspuns al d-lui Bartók“.

Secția a pierdut pe valorosul membru *Ionel Crișan*, cunoscutul cântăreț și artist, fost prof. la Academia de muzică din Cluj.

4. **Secțiunea istorică** a ținut ședințe publice, ale Secției, în care *St. Manciulea* a făcut o comunicare despre Ioan Micu-Moldovan; *Gh. Duzinchevici* despre „Considerațiuni critice asupra lui Mihai Diteazul“; *Ioachim Crăciun* despre „Răscola țărănească din anul 1437“. *T. Chindea* a publicat în ungurește, lucrarea recensată de Secție, despre raporturile Săcuiilor cu Principatele române, dela 1526 până azi, lucrare tipărită de Com. central, pentru Secuime. Membrul *Ioachim Crăciun* a publicat în întreg Nr. 4 din Tom. III. al rev. „Revue de Transylvanie“ remarcabilul studiu, în franțuzește: „Bibliografia Transilvaniei românești“. La aceeași revistă au mai colaborat membrii: *I. Lupaș*, *Ioachim Crăciun*, *Al. Doboși*, *I. Neaga*. Institutul de istorie națională din Cluj a publicat, marea lucrare „La Transylvanie“, sub conducerea d-lui *I. Lupaș*, cu colaborarea exclusivă a membrilor Secțiunii: *C. Dalcovici*, *I. Lupaș*, *St. Meteș*, *S. Dragomir*, *I. Neaga*. Volumul a fost pregătit ca documentare pentru străinătate (Expoziția dela Paris) și ar trebui editat de „Astra“ și în românește. Secțiunea prepară adunarea de material referitor la soldații ardeleni morți în războiul mondial și la revoluția din 1918.

5. **Secțiunea medicală și biopolitică.** Membrii Secțiunii au participat la descinderile făcute de despărțământul Cluj și Subsecția de educație fizică și de desp. Reghin. S'au ținut aproximativ 200 conferințe cu subiect medical, cele mai multe de către medicii cercului Secției din Reghin. Mem-

brul Dr. Nicoară, la Reghin, a distribuit în 5000 ex. broșura „Igtena săteanului“. Dintre membri au conferențiat Dr. Râmneanșu la Carei despre: „Problema demografică a graniței de Vest“; Dr. Comșa, la Cluj, despre „Biotipologie și sport“; Dr. Danila, la Cluj „Sport și respirație“. În cadrele Secției s'a ținut o serie de anchete medico-sociale. Dr. P. Râmneanșu, în colaborare cu prof. Safta, M. Bentoc, Fleneux, Tib. Morariu și Dr. Prodan au făcut cercetări în domeniul psihic, fizic și etnic în 676 comune din Munții Apuseni. Dr. Dantello, în colaborare cu Dr. Chișer, Dr. Bumbăcescu și Dr. Iepure, au întreprins o anchetă pentru stabilirea infecției copiilor prin institutorii tuberculoși. Au fost examinați 772 copii dela școlile primare din cinci comune.

În jud. Sibiu a făcut anchete sanitare Dr. Ionaș. În Săltște au fost examinați radiologic toți sătenii. Secția a editat și redactat, în continuare, „Buletinul eugenic și biopolitic“, la care au colaborat membrii: O. Comșia, S. Cupeea, I. Făcăoaru, G. Ionaș, C. Lungu, N. Mater, I. Moldovan, I. Prodan, P. Nistor, Gh. Preda, C. Radu, P. Râmneanșu, T. Turcu, M. Zolog și N. Zolog. Dnii Comșia, Făcăoaru, Râmneanșu, au colaborat și la „Transilvania“.

6. **Subsecția de educație fizică „Șoimii Carpaților“.** Pentru unificarea programului de muncă s'a ținut la începutul anului o ședință cu conducătorii din 9 județe, în care sunt organizați Șoimii. În altă ședință au fost convocați conducătorii satelor din jud. Cluj, la care au participat 50 preoți și învățători. Conducerea a fixat un program minim de activitate obligatoare: ședințe săptămânale de lectură, coruri, exerciții de gimnastică; conferințe privitoare la religie, agricultură, disciplină, educație națională, turnee în satele vecine. S'a început tipărirea revistei „Șoimii Carpaților“, pentru conducătorii intelectuali și țărani. Cu ocazia vizitei M. S. Regelui la Cluj, la 13 Iunie, o parte a programelor dela Arena sportivă a fost susținută de 3000 șoimi din jud. Cluj, Satu-mare, Alba, Mureș, Sibiu și Someș. A cântat un cor mixt compus din 2500 țărani, șoimi și șoimane. Șoimii din Sâncraiu Almașului, Zimbor, Doivodeni fac un turneu cultural, la Ritmic, în jud. Sălaj. La 14 Oct., la serbările dela

Alba Iulia, participă și defilează 5000 șoimi săteni, în costume naționale. La 17 Oct. se inaugurează casa culturală din Florești cu un program bogat. La 4 Dec. Șoimii din Vultureni au susținut un program festiv la Radio. La toate serbările naționale organizațiile locale au susținut bogate și variate programe. La Crăciun și Anul nou organizațiile au umblat cu colinde și plugușorul. Șoimii au prestat muncă obștească pentru înfrumusețarea satelor. Conducerea centrală a făcut 48 descinderi în 100 comune, ținând conferințe și dând instrucții. Delegații centrului au controlat activitatea șoimilor în județele Mureș, Odorhei și Satu-mare.

Lucrările în Parcul sportiv au progresat. În județul Satu-mare activează 16 sate. La 10 Mai 300 șoimi execută programul festiv. La 23 Mai, la o serbare, participă șoimii din 5 sate. S'au pus bază fondurilor pentru Case culturale în 5 comune. Din cotizațiile șoimilor s'au adunat între 10—50.000 Lei în acest scop. Conducerea a oferit 2800 puțești. Șoimii au plantat 65.000 puțești. Au ținut 46 conferințe, au aranjat 52 de serbări. În decurs de 4 ani 2000 de șoimi au costume naționale.

În jud. Odorhei, plasa Ocland, sunt organizate 15 sate. La o serbare din 6 Febr. au participat șoimii din cele 15 sate, dezvoltând un program frumos.

În jud. Mureș sunt 63 organizații. La Reghin, sub conducerea d-lui Dr. Nicoară, s'a înființat o școală pentru comandanți. S'a scos o broșură cu îndatoririle șoimilor. O echipă a cucerit satele și a dat instrucții. S'au organizat 114 șezători culturale. Se lucrează la 3 Case culturale. Se ridică monumentul eroilor la Rușii Munți. Unele organizații au grădini model. Au plantat 10.000 puțești, îngrijesc cimitirele satelor.

În jud. Alba sunt organizate 85 comune. Se țin 25 sărbători culturale, 45 conferințe. La 21 Iunie, la o serbare, participă 9 sate cu 4000 membri.

În jud. Sibiu sunt 11 organizații. Se dă o deosebită importanță educației fizice, participând la campionate, luând premii. La o serbare au participat organizațiile din 7 sate. Șoimii din Sebeșul de jos fac un turneu cultural în jud. Timiș.

În jud. Someș activează 4 sate. În Sălaj sunt patru nuclee. În Hunedoara s'a organizat școală pentru conducători. În mai multe județe se fac experiențe. Sunt în organizațiile șolmănești în 9 județe 16.000 tineri.

7. Secțiunea geografică-etnografică. Preș. D. Meruțiu a făcut cercetări în sate din Dobrogea. T. Morariu vrea o vază pastorală, Radu V. Meruțiu a studiat sate din Valea Bărgăului. Cu ajutorul institutului de geografie s'a continuat de membri Secției studiul monografic a mai multor sate din Ardeal. V. Meruțiu a ținut conferințe și a publicat studii; R. Vuia a publicat un studiu despre Satul românesc în Ardeal și Banat, în franceză. T. Morariu: Contribuții la medicina populară din Măguri. Dintre monografiile sunt sub tipar: Folclorul ciobănesc în Munții Rodnei, monografia comunei Tăure. Tot d-șa a ținut și conferințe despre vază pastorală în Alpii francezi și în Carpați. R. V. Meruțiu pregătește monografia: Ținutul munților Igăsi și Gutâi. St. Mărcuș a publicat o monografie a Sătmăruului, R. Vuia și I. Chelcea au publicat articole de propagandă referitoare la port.

8. Secțiunea științelor naturale. Secția a dat trei conferințe la Cluj: V. Stanciu, Em. Pop, V. Sergescu, cu subiecte indicate la p. 1. V. Bologa, în cadrele cercului cultural Gh. Lazăr al „Astrei” Cluj a conferențiat despre „Un boier moldovan la curtea chinezească” și „Românii de peste hotare”. V. Stanciu a conferențiat la Careii mari și Satu-mare: Bogățiile subsolului și războiul din extremul Orient; V. Bologa „Din trecutul medicinei noi” în Alba Iulia; V. Sergescu: Știința în evul mediu la Careii mari. Membrii din Secție au colaborat la Buletinul Grădini botanice din Cluj. .

9. Secția feminină. A ținut 6 ședințe, s'au ales noi membre corespondente. În programul de lucru se prevăd: comitete de doamne pe lângă despărțămintele județene; școli ambulante de gospodărie; tipărirea, pe regiuni, de albume cu motive de cusături și țesături naționale; continuarea șezărilor culturale cu cursuri pentru servitoarele analfabete. În ședințe s'au discutat problema școlilor țărănești pentru femei; găzduirea etc.; problema ocrotirii

copiilor la sate în timp de vară; concursul ce e a se da la ridicarea moralului copiilor bolnavi din spitalul ortopedic din Cluj. Secția a organizat 11 șezători cu conferințe pentru ucenice, servitoare etc. între 23 Ian. și 11 Aprilie. Au conferențiat: *Cornelia Negrea*: Datinile strămoșești; *Gafița Capriș*: Portul național; *D-nele Hașegan și Sopa*: despre Poezia populară, cu pilde; *Cornelia Negrea*: Cântecul popular; *Maria Giuglea*: Nobleța neamului nostru; *Dr. Alma Popovici*: Gura, poarta de infecții; *Dr. Maria Pușcariu*: Bolile sociale; *Dr. Florica Pop*: Crucea roșie; *Elena Dr. Aciu*: Cuvinte către mame; *I. Agârbiceanu*: Florile sufletului; *N. Vasiiu*: Cultul morților.

După fiecare conferință a urmat un program artistic: coruri, recitări, piese ușoare, dansuri naționale. Le au executat elevele dela căminul de ucenice „Domnița Ileana“, elevele școlilor primare Nr. 2 și 3; ale școalei normale de fete și ale Liceului Regina Maria, sub conducerea d-nelor: Ioana Gabor, Paraschiua Sopa, Silvia Petrașcu, Maria Giuglea, iar elevii ucenicei au fost conduși de Vasile Andrelea.

Cursurile pentru servitoarele neștiutoare de carte au fost ținute de Elena Șenchea și Gafița Capriș.

La ziua Astrei, în Cluj, la T. Naț. a vorbit în numele Astei D-ra Dr. Nora Lemenyi-Vasilie.

10. **Secțiunea social-economică** prezintă un raport în legătură cu preocupările Secției și situația ei materială.

Activitatea despărțămintelor.*)

În anul de gestune 1937/38 despărțămintele noastre au fost puse la grea încercare. Schimbările politice și mai ales propaganda electorală, intervenită tocmai în timpul sezonului de iarnă, când activitatea culturală este în tolu, a întrerupt, în cele mai multe organizații, orice contact cu satul. Numeroase din școalele țărănești, pentru organizarea cărora am luat toate măsurile, n'au putut lua ființă; conferințele și festivalurile au trebuit rărite; doar cartea dacă s'a putut strecura nestânjenită în dosul tranșeelor politice, pentru a umplea cu slova ei binecuvântată serile lungi de iarnă ale sătenilor. Acest capitol din activitatea „Astrei“ va fi deci ceva mai sărac decât în anii din urmă. Faptele însemnate pe răbojul lui trebuie însă, tocmai din motivele înșirate mai sus, altfel apreciate, trebuie uneori ridicate, fără nici o exagerare, la rangul unor fapte eroice. Fără contribuția lor, am fi avut o adevărată „iarnă neagră“ a culturii. Odată cu ventrea primăverii, atmosfera a început să se însenineze. Actul istoric din Februarie, săvârșit de

*) Rapoarte au înaintat până la termenul fixat Regionala „Astra Bănățeană și următoarele despărțăminte: Desp. centr. jud. Alba; Desp. centr. jud. Arad cu desp. de plasă Săvârșin și Șiria; Desp. centr. jud. Oradea; Desp. centr. jud. Brașov cu desp. de plasă Budila; Desp. centr. jud. Cetatea Albă; Desp. centr. jud. Cluj; Desp. centr. jud. Cluj; Desp. centr. jud. Făgăraș cu desp. de plasă Cincul și Diște; Desp. centr. jud. Deva cu desp. de plasă Hațeg, Hunedoara, Iliia și Petroșani; Desp. centr. jud. Maramureș; Desp. centr. jud. Mureș cu desp. de plasă Mercurea Nirajului și Reghin; Desp. centr. jud. Năsăud (Bistrița) cu desp. de plasă Năsăud; Desp. centr. jud. Odorheiu cu desp. de plasă I. G. Duca și Ocland; Desp. centr. jud. Satu-Mare cu desp. de plasă Copalnic Mănăștur; Desp. centr. jud. Someș cu desp. de plasă Gherla și Tg. Lăpușului; Desp. centr. jud. Târnava mare cu desp. de plasă Mediaș; Desp. centr. jud. Târnava mică cu desp. de plasă Dicioșanmărtin; Desp. centr. jud. Treiseaune cu desp. de plasă Ozun și Tg. Săcuesc; Desp. centr. jud. Turda cu desp. de plasă Câmpia Turzii și Baia de Arieș, precum și desp. de plasă Băsești și Carei din jud. Sălaj.

înalta înțelepciune a M. S. Regelui, a avut darul să curețe drumurile satelor de propagandistul electoral, alături de care propagandistul cultural era un biet profet batjocorit, suspționat, al cărui glas răsună în pustiu. Cultura multimilor, atât de necesară într'un stat ca al nostru, a fost re-integrată în drepturile ei. Oamenii noului regim i-au înțeles chemarea. Avem chiar satisfacția de a fi aflat printre aceștia câștiga (prefecți, primari), care s'au alăturat cu toată inima și cu o admirabilă înțelegere, programului nostru, devenind cei mai devotați prieteni ai lui.

Contactul cu despărțămintele.

Bunele rezultate pe care le-am atins în anul trecut, prin intensificarea contactului dintre conducerea centrală a Asociațiunii și organizațiile externe, ne-a determinat să menținem — cu toată criza financiară în care ne-am sbatut — mijloacele de așezare a despărțămintelor pe linia aceluiasi program de activitate. Revista *Transilvania* a continuat deci să ducă și în acest an, pe întreaga întindere a teritorului „Astrei“, inițiative rodnice, îndrumări, realizări, conferințe. Dl Prof. Ion Breazu, secretarul nostru propagandist, a descins, de asemenea, săptămână de săptămână, în centrele despărțămintelor județene și de plasă, căutând ca prin contactul direct cu conducătorii acestora, prin conferințe de comitet și uneori prin conferințe publice să răspândească, până în cele mai îndepărtate organizații, gândurile noastre bune, metodele noastre de lucru. D-asa a dat o specială atențiune despărțămintelor de pe frontiera de Vest și celor din Munții Apuseni, organizații pe care ne-am năzuit să le așezăm pe un front comun de luptă.

Nu ne-am mulțumit însă numai cu atât. Pe conducătorii despărțămintelor din regiunile cu probleme specifice i-am întrunit și în anul acesta, în conferințe (vom vorbi mai jos despre ele); iar în ziua de 14 Mai 1938 am convocat la Cluj a doua conferință a președinților de despărțăminte și de secțiuni. Ea nu s'a bucurat de o participare atât de largă ca în trecut. E atât de greu uneori să pui pe drumuri, când n'ai posibilitatea să restituie cheltuielile de deplasare, oameni cu situații modeste, nevoiți adesea să sus-

țină din propria lor pungă activitatea organizației în fruntea căreia au fost așezați. Totuși și această conferință, — alătura de mângâierea de a ne vedea într'o frumoasă tovarășe de realizări, — s'a dovedit extrem de utilă. Comunicările d-lui prof. N. Săulescu despre „Școala țărănească permanentă“ și a d-lui Insp. I. Goșteanu despre „Organizarea cercului cultural al Astrei“ au fost urmărite de cei prezenți cu mult interes; discuțiile care au urmat aceste comunicări au adus lămuriri esențiale la două inițiative, pe care dorim să le dăruim în timpul cel mai apropiat tuturor organizațiilor noastre.¹⁾

Activitatea pe regiuni.

Am continuat în cursul acestui an de gestune, cu puteri și speranțe crescute, munca noastră de grupare și studiu a regiunilor cu probleme și nevoi specifice. Realizările atinse în acest domeniu ne-au adus și o proprie metodă de lucru. E o experiență nouă a Asociațiunii, bogată în rezultate și în nădejdi. Am avut satisfacția de a cuceri pentru ea până și pe acela care au privit-o la început cu scepticism sau indiferență. „Ne-ați descoperit adevărata față a problemei românismului dela frontieră“ — ni s'a spus la o conferință dela Oradea. „Ați pus degetul pe rană“ — ne-au declarat intelectualii desinteresați din Munții Apuseni.

În Regiunea secuizată.

Steagul „Astri“ a fost ținut atel sus de aceleași mânt vrednice. Sub faldurile lui se înșiră tot mai numeroși luptători și — ceea ce trebuie să ne bucure în mod deosebit — tot mai mulți Români, reveniți la matca lor părăsită. Limba noastră strămoșească este din nou silabistă de cei care au uitat o, portul românesc înlocuiește portul secuesc, dansul, cântecul de asemenea.

De mare folos ne-a fost în intensificarea acestei acțiuni de reparație istorică sprijinul dat de guvern. Fără subvențiile destinate școlilor țărănești și ajutorării popu-

¹⁾ O dare de seamă asupra acestei conferințe a apărut în *Buletinul eugenic și biopolitic*, Martie—Aprilie, 1938, p. 114—121.

lațlei sărace din această regiune cu siguranță că despărțămintele noastre n'ar fi putut înregistra pe răbojul lor frumoasele realizări care le așează printre cele mai alese organizațiuni ale noastre. Două nume în deosebit trebuie să le amintim la acest capitol, cu toată grațitudinea: al d-lui Director general *Aug. Caliani* și al d-lui Inspector general *Silviu Țeposu*. Amândoi vechi luptători în rândurile Asociațiunii, au știut să dea acestuia locul și sprijinul material cuvenit, în opera de reromânizare patronată de guvernul Țării.

Pentru coordonarea programului din acest an de gestiune conducătorii organizațiunilor noastre din Secuime au fost convocați într-o *conferință la Brașov* în ziua de 9 Sept. 1937. Pe lângă președinții despărțămintelor, au luat parte la această conferință d-nii Insp. gen. Țeposu, Director gen. Ionescu și Director gen. al Of. de Statistică Dr. Sabin Manoilă. Fiecare despărțământ și-a expus cu acest prilej programul de lucru și posibilitățile lui de realizare. Sub îndrumarea d-lui Dr. Iuliu Moldovan, Președintele „Astrel”, s'a căutat ca acest program să fie încadrat în planul general de acțiune al Asociațiunii și armonizat cu programul de lucru al guvernului. Cea mai mare parte din promisiunile făcute atunci au fost duse la bun sfârșit.

Despărțământul *Ciuc*, condus de energicul și neostentitul preș. al Tribunalului din Miercurea Ciuc, dl *Petre Pașnicu*, se așează, prin realizările lui cu totul excepționale, în fruntea organizațiilor Asociațiunii din acest ținut. 10 școli țărănești, 13 cursuri pentru limba română, un mare număr de conferințe, un contact viu cu cercurile culturale, întemeiere de coruri sătești, ajutoare distribuite — atât fapte care merită admirație. Ele ne îndrituiesc să regretăm profund plecarea d-lui Pașnicu dela conducerea acestei organizații. Il asigurăm aici, atât pe d-sa, cât și pe întreprinzătoarea și înmormoasa d-sale soție, tovarășă de fiecare clipă în această operă românească, de întreaga noastră grațitudine. Avem credința că prin munca d-sale, a săpat acolo albia unei tradiții, pe care urmașii vor respecta-o cu sfântenie. Despărțământul *Gheorgheni* condus de dl *T. Chindea*, ne-a dat o școală țărănească pentru

bărbați. Despărțământul *Mureș* condus de dl *Dr. I. Bozdog*, a organizat două școale țărănești pentru bărbați, o admirabilă școală pentru țărance, două școli pentru perfecționarea meseriașilor români: una pentru pantofari și alta pentru croitori, a distribuit cărți, rechizite și ajutoare copiilor de școală, a dat subvenții câtorva cercuri culturale, a intervenit pentru înzestrarea cu material de construcție a câtorva biserici. Despărțământul din *Miercurea Nirajului* condus de domnul *I. Olteanu*, a organizat o școală țărănească pentru fele și a distribuit costume și ajutoare. Despărțământul din *Odorheiu*, condus de dl *I. Steriopol* a organizat o școală țărănească; cel din *Ocland* condus de dl *M. Cionca*, ne-a dat o școală pentru bărbați și alta pentru femei, a înmulțit organizațiile șolmănești, a răspândit portul național și a păstrat un viu contact cu cercurile culturale; a distribuit ajutoare copiilor de școală și burse ucenicilor, fii de Români secuzatți. Despărțământul *Cristur* prezidat de dl *I. Salanțiu*, a organizat o școală țărănească; cel din *Sf. Gheorghe* a pus bazele unui atelier de cusături românești la Covasna. Desp. *Ozun* condus de dl *I. Folea* a organizat o școală țărănească; despărțământul *Tg.-Secuiesc* prezidat de dl *I. Rafiroiu*, ne-a dat de asemenea două școale țărănești, a distribuit ajutoare copiilor de școală, a întemeiat cercuri culturale. Vom reveni la alte capitole asupra acestei activități a organizațiilor noastre din Regiunea secuzată. Am ținut să le amintim însă și aici pentru că toate aceste realizări converg spre o țintă comună: *re-românizarea*. Dacă acest obiectiv n'ar fi fost lămurit prin conveniri, conferințe și studii el nu s'ar fi bucurat de o atât de largă înțelegere. Faptele realizate în Secuime constituie cel mai puternic sprijin în favoarea organizării pe regiuni, pentru care am militat în anii din urmă.

Pentru frontiera de Vest.

Rezultatele atinse în Secuime ne-au determinat, în primul rând, să mărim eforturile pentru redresarea elementului românesc dela frontiera de Vest. Problemele care se pun aici se aseamănă, în mare parte, cu cele din Secuime. Aceleași orașe înstreinate, aceeași plagă a căsăto-

rilor mixte, aceiași Români care și-au pierdut, în urma unei sistematice opere de desnaționalizare, limba, portul, obiceiurile naționale. La toate aceste nevoi se alătură altele, specifice acestei regiuni de graniță, descoperite în parte în cursul cercetărilor.

Despărțămintele din această regiune și-au continuat activitatea lor specifică. Astfel desp. din *Oradea* a organizat trei școli țărănești și a făcut descinderi în satele de pe frontieră. Desp. din *Carei* a făcut anchete sanitare și economice în satele coloniștilor. Șoimii din *Satu-Mare* au răspândit costumele naționale. Despărțământul *Băsești*, condus de *Pr. Laurențiu Bran*, a organizat la 26 Aprilie, la Ulmeni, cu prilejul adunării generale, o conferință, la care au participat numeroși intelectuali, împreună cu dl prefect de Sălaj col. *Petrescu*. S'au discutat toate problemele culturale ale acestui județ de graniță. Năzuințele noastre s'au îndreptat însă în primul rând spre studiul problemelor, atât de complexe și de numeroase, pe care le pune această margine primejdută de țară. După ce în conferința ținută la Oradea în 12 Iunie 1937 am adus intențiunile noastre la cunoștința președinților de despărțăminte de pe graniță, bisericilor, autorităților și instituțiilor culturale, în conferințele cu aceiași reprezentanți din 30 Oct. 1937 și din 28 Ian. 1938, ținute tot la Oradea, au fost citite rapoarte asupra problemelor ridicate, urmate de discuții și propuneri. Ele au avut darul să ne descopere nouă înșine aspecte cu totul nebănuite ale acestei regiuni. În urma lămuririlor date de dl Președinte al „Astrei”, care a prezidat toate aceste conferințe, s'a crezut necesar să se sistematizeze toate dezideratele într'un „Chestionar”, care a fost înaintat, prin despărțămintele noastre și cu binevoitorul concurs al autorităților civile și bisericesti, în toate comunele. Răspunsurile la acest chestionar au intrat, în cea mai mare parte. Ele cuprind material pentru o adevărată monografie a românismului dela frontiera de Vest. În toamnă aceasta ele vor fi studiate, în vederea unui plan, pe care avem nădejdea să-l supunem în cursul anului viitor de gestiune aprobării tuturor autorităților și intelectualilor români, cu simțul răspunderii etnice din această regiune.

Regionala Banatului.

În colțul sudic al frontierei vestice s'a trecut de la studiu la fapte. Sub conducerea înțeleaptă și chibzuită a președintelui ei, dl Insp. gen. *Sabin Evușianu*, Regionala Banatului a atins realizări, care ne îndreptățesc să credem că Asociațiunea a intrat aici într'o eră nouă, devenind lăcașul de ocrotire, coordonare și stimulare al tuturor năzuințelor de interes comun ale regiunii. Cea mai mare parte din despărțămintele bănățene au fost reorganizate; contactul cu ele a fost păstrat fără întrerupere; s'au dat îndrumări pentru sistematizarea muncii culturale la sate. La *Oravița* a avut loc o școală țărănească pentru bărbați și alta pentru femei; la *Orșova* una pentru femei; la *Sânnicolaul Mare* a fost organizată o școală pentru bărbați, iar la *Reșița* una pentru muncitori. Regionala a luat asupra sa îngrijirea revistei *Luceafărul*; a editat până acum trei broșuri dintr'o bibliotecă a scriitorilor bănățeni. Cea mai frumoasă manifestare a Regionalei a fost însă adunarea ei generală, ținută la *Oravița* în zilele de 26 și 27 iunie a. c. Ea a avut toate caracterele unei mari serbări a „Astrei”: mit de țărani în haine de sărbătoare, toți frunțașii intelectuali ai Banatului, în frunte cu cei doi arhieri de la *Caransebeș* și *Lugoj* — Banatul cu neîntrecutele lui podoabe a trecut, în acea zi însorită, prin fața noastră.

În Munții Apuseni.

Suntem și aici în faza studiului și a reorganizării. O echipă de specialiști au cutreerat câteva sate din regiunea Câmpenilor, a Abrudului, Zlatnei, Bradului și Vașcăului, în vederea unor cercetări asupra omului din acești Munți istorici. O parte din rezultatele investigațiilor vor fi expuse în comunicările adunării generale de la Abrud. A fost înaintat de asemenea un chestionar în toate comunele ținutului. Răspunsurile, la acest chestionar, deosebit de numeroase și de abundente, sunt cernute acum prin sifa specialiștilor. Avem credința că rezultatele obținute vor desvelii adevărata față a acestei probleme, pentru care s'a vărsat atâta cerneală și s'a risipit atâta vorbă.

Despărțămintele regiunii sunt în curs de reorganizare. S'a remarcat în mod deosebit, și în acest an, despărțământul din *Zlatna*, al cărui Șoimii își face cuibul în tot mai multe sate. În fruntea despărțământului *Abrud*, care adăpostește această adunare generală, a fost ales dl *Ion Micu*, directorul Gimnaziului din această localitate. Abia instalat, d-sa a început reorganizarea cercurilor culturale, operă deosebit de anevoioasă în această regiune, cu sate sărace și risipite. Despărțământul *Câmpeni* a reales în fruntea lui pe Pr. Protopop *I. Furdui*. Despărțământul *Baia de Arieș*, de sub conducerea dlui Prof. *V. Șpan* a înființat cercuri culturale în comunele *Lupșa* și *Brăzești*, iar cu concursul elevilor dela gimnaziul de băieți a organizat în diferite comune serbări împreunate cu conferințe și program artistic. Sperăm că această adunare generală să însemneze pentru Munții Apuseni începutul unor vremuri noi, sub semnul „Astrei.“

„Astra“ la orașe.

Cea mai mare parte din munca „Astrei“ s'a revărsat la sate. Orașele au la dispoziția lor alte mijloace și alte instituții pentru intensificarea activității culturale. Și totuși „Astra“ are multe de săvârșit și în centrele urbane. Cum multe din orașele Ardealului și Banatului sunt streine sau înstreinate, Asociațiunea s'a năzuit să apere în ele drepturile elementului stăpânitor de stat. Într'un oraș de frontieră cum este Careii, „Astra“, condusă de hărnicia neobosită a dlui *A. Coza*, se menține în postul de veghe a intereselor noastre etnice. Nimic nu scapă ochiului ei de Argus. Și spiritul de dreptate în care a muncit până acum, l-a creat un prestigiu și o autoritate, nu numai respectată, ci și temută. Exemple asemănătoare (multe din ele nici nu sunt consemnate în procesele verbale) am mai putea înșira în deosebi din orașele de pe frontieră și din Regiunea secularizată. Tot așa de importantă este problema instrăinașilor. Prin căsătorii mixte, prin contactul în ateliere, fabrici și întreprinderi și uneori printr'o evidentă slăbire a conștiinței etnice, mulți dintre Români, locuitorii mai vechi sau mai noi ai orașelor, și-au pierdut dragostea față de limba maternă și-au părăsit obiceiurile, unii dintre ei se mențin

chiar într'o atitudine de admirație exagerată față de cultura streină și de rezervă față de cultura românească. Pentru studul căsătorilor mixte am întreprins o vastă anchetă în toate orașele ardelenе și bănățene. Rezultatele ei, cu totul surprinzătoare, au fost comunicate de dl Dr. Petre Râmneanțu într'un studiu publicat în *Buletinul eugenic și biopolitic*. Ținem să exprimăm și aici cele mai vii mulțumiri despărțămintelor pentru felul în care au știut să răspundă chestionarului nostru, ajutându-ne să așezăm în ade-vărata lumină o problemă de mare interes etnic.

Conferințe.

Pentru a trezi interesul clasei noastre orășănești față de probleme de ordin național și spiritual, despărțămintele noastre au organizat și în acest an numeroase conferințe, fie singure, fie în colaborare cu alte asociații. Am avut astfel de conferințe în: *Aiud, Alba-Iulia, Arad, Baia-Mare, Câmpia Turzii, Carei, Cluj, Copalnic-Mănăstur, Deva, Făgăraș, Gherla, Lugoj, Miercurea Ciuc, Oradea, Orăștie, Reghin, Satu-Mare, Sebeș-Alba, Sibiu, Sighișoara, Turda.*

Comemorări. Monumente.

În deosebi ziua de 1 Decembrie a fost sărbătorită de organizațiile noastre, prin conferințe și festivaluri, la care, de cele mai multe ori, au fost invitate și satele.

Despărțământul central din *Blaj* a evocat memoria lui Timoteu Cișariu, ctitor și președinte al „Astrei“, printr'un festival la Pănade, unde s'a desvelit și o placă comemorativă, și altul la Blaj, cu care prilej s'a jucat *Ecloga* acestuia, cea dintâiu piesă românească de teatru.

Despărțământul central din *Arad* continuă seria comemorărilor, din care și-a făcut un program pentru mai mulți ani. În anul acesta a fost restaurat mormântul și a fost reinstalată amintirea lui Gustav Augustini, Slovacul inimos, care a făcut parte din redacția *Tribunei*. Sărbătorirea aceasta a fost un prilej de evocare a legăturilor de prietenie dintre noi și Slovaci, legături care stau la temelia Micii Antante. Tot Aradul ne-a adus aminte, printr'o sărbătorire de mare proporții, de Gheorghe Popa de Teiuș,

urednicul apărător al vleftii românești din această margine de țară.

Despărțământul *Năsăud*, condus de dl Iuliu Motil, un harnic cercetător al trecutului grăntceresc, a comemorat în acest an, prin conferințe și festivaluri, pe poetul Gheorghe Coșbuc, pe pedagogul Ioan Marian, pe luptătorul național Vasile Nașcu, pe ztartistul Iacob Mureșeanu și în sfârșit *Gazeta Transilvaniei*, cu prilejul centenarului său.

Cercul cultural din *Hoteni* (desp. Sighet) a desvelt o placă pentru comemorarea eroilor morți în războtu.

Despărțământul *Reghin*, care prin osârduia președintelui său Dr. Eugen Nicoară a cinstit memoria tuturor oamenilor și a evenimentelor mari ale ținutului, a înălțat în acest an monumente ale eroilor în comunele Frunzeni, Milășel, Logig, Adrian și Porcești, iar trotțe în comunele Nadășo, Milaș, Gurghiu, Peris, Petelea, Gornești, Filips și Brâncovenești.

Dintre toate sărbătorile comemorative ale acestui an de gestune cea mai grandioasă a fost desveltrea la *Albă-lulia* a monumentului lui Horia, Cloșca și Crișan. N'a fost ridicat acest monument numai din contribuța „Astrei” — el nicti nu acopere de altfel intenșunile sale — totuși Asociaștunea a fost aceea care l-a iniștat și a menștinut ani deardândul trează idea cinștirii drepte a celor trei martiri. În organizarea serbărilor de vaste proporții, care s'au desfășurat cu prilejul desvelirii, ea a avut apoi o însemnată contribuție și o grea sarcină. Printre zecile de mii de țărani care au defilat în această mare zi în fața Soveranului Țării, a oaspeșilor streini și a membrilor guvernului, Șotmii Carpașilor s'au remarcat prin numărul, disciplina și ținuta lor aleasă. Au luat parte la serbări Șotmi din *Munșii Apuseni* (cel mai numeroși) din jud. *Cluj*, *Mureș*, *Someș* și *Sălaj*.

Biblioteci.

Despre biblioteca noastră centrală se pot găsi date în altă parte a acestui raport general. Dintre bibliotecile de despărțăminte cea mai bine înzestrată este biblioteca din *Brașov*. Numărul volumelor ei se ridică la 22.000. În

anul 1937 ea a primit în dar 400 de cărți și 48 ani compleți de reviste, iar cărțile și revistele cumpărate se ridică la suma de 56.000 Lei. Atragem în deosebi atențiunea asupra donațiilor. Sunt atâtea cărți de valoare care mucezeser prin poduri, sunt vândute cu chilogramul, sau risipite fără urmă. Dacă ele ar fi concentrate în bibliotecile publice ar fi salvate dela pieire și ar deveni răspânditoare de lumină, hrănind dragostea pentru cartea românească, atât de puțin cultivată de clasa noastră conducătoare.

Brașovul nu s'a mulțumit însă cu atât. Cu spiritul lui întreprinzător și-a întemeiat o legătură proprie, în care vor fi legate rând pe rând toate volumele bibliotecii. În anul trecut au fost legate 1050 vol., în valoare de 52.000 Lei.

Biblioteca din *Miercurea-Ciuc* urmează în rândul al doilea. Ea se îmbogățește an de an prin noi achiziții.

În regiunea secuzată mai avem bibliotecile orașenești active la *Tg.-Mureș*, *Sf.-Gheorghe* și *Miercurea-Niraj*.

N'am primit raport asupra bibliotecii din *Turda*. Din informațiile care ne-au venit în cursul anului o știm însă în plin progres. Și, ceea ce este cu totul îmbucurător, avem acolo o bibliotecă citită și înzestrată cu toate publicațiile curente. Ea rămâne de altfel cea mai frumoasă realizare a acestui despărțământ.

Despărțământul *Mediaș* a donat o bibliotecă Spitalului de Stat din această localitate.

Un tablou al bibliotecilor dela sate se află la sfârșitul acestui raport general. Nu toate bibliotecile înșirate acolo își îndeplinesc însă misiunea. Organizarea și viuțicarea lor rămâne o problemă deschisă, căreia îi vom da, atunci când împrejurările ne vor permite, o soluție mulțumitoare. Avem totuși despărțăminte care au urmărit de aproape dezvoltarea și înzestrarea bibliotecilor sătești. Le amintim aici: *Alba-Iulia*, *Arad*, *Brașov*, *Miercurea Ciucului*, *Gherla*, *Bistrița*, *Zălau*, *Sibiu* (cu toate despărțămintele de plasă) *Ocland*, *Oravița*.

Muzee.

Locul de frunte îl ocupă și la acest capitol *Brașovul*. La 1 Decembrie 1937 despărțământul acesta a inaugurat

primele trei săli ale Muzeului său, organizat după ultimele cerințe muzeologice. Această instituție a putut lua ființă înainte de toate în urma donației d-lui Dumitru Z. Furnică, un harnic comerciant originar din Țara Bârsei. Valoarea obiectelor dăruite de d-sa întrece suma de 600.000 Lei. Exemplul acesta trebuie ridicat în văzul tuturor, pentru a avea câștig mai mulți imitatori. Danta, care făcea odată mândria „Astrei“, e întâlnită astăzi tot mai rar.

Muzeul dela *Făgăraș* a fost îmbogățit și el cu o mulțime de obiecte culese de prin sate de pasionatul colecționar D. Literat, președintele despărțământului din această localitate. Și această instituție a avut parte de o donație. Alături de „Astra“, strângea acolo piese etnografice și Reuniunea Femellor Române. În urma indemnului d-lui Literat, Reuniunea condusă de d-na Dr. Eliza V. Grama, a dăruit „Astrei“ toate cele 270 piese ale sale. Astfel Făgărașul a ajuns în posesiunea unuia din cele mai bine înregistrate muzee etnografice regionale. Doar localul potrivit îi mai lipsește.

Case Naționale.

Despărțământul central *Brașov* a intrat, în ziua de 3 Mai 1938, în posesiunea definitivă a localului în care îi erau adăpostite sediul și celelalte instituții de cultură, create de el. Această casă, situată într'unul din bulevardele centrale ale Brașovului, era proprietatea Prefecturii județului. Au trebuit să treacă ani întreagi de intervenții, memorii și adrese până când să se găsească un prefect care să înțeleagă că o instituție ca „Astra“, care este o mândrie a Brașovului, merită să aibă un local propriu. Numele acestui prefect merită să fie reținut: Este dl col. Petrescu D. Tocineanu.

În cadrul unor serbări de mare proporții, despărțământul *Cluj* a inaugurat în anul trecut Casele Naționale din Florești, Sâncratalu Almașului, Feleac și Petriș.

Despărțământul *Oaș* (Satu-Mare), condus de dl Ing. Pușcașiu, a terminat o impunătoare Casă Națională ridicată în mare parte din contribuțiile membrilor.

Despărțământul *Reghin* a continuat lucrările pentru ridicarea Casei Naționale din Reghin, casă de proporții

unul palat cultural. Casa Națională din Goreni a fost așezată sub acoperiș, pentru cea din Ibănești-Pădure s'au ars 60.000 de cărămizi.

Cercurile culturale din *Aita-Mare* și *Zagon* (desp. Trei Scaune), și-au inaugurat localuri proprii.

Pentru educația muzicală.

Despărțământul *Brașov* a adăpostit, și în acest an, în localul lui, Conservatorul condus de distinsul nostru maestru Dr. Tiberiu Brediceanu. Corul „Astra“ și-a reînțeput, de asemenea, activitatea.

Despărțământul *Sighet*, cu toate că a avut de luptat în acest an cu enorme greutate, a dat o deosebită grijă dezvoltării secțiunii sale muzicale, pusă sub conducerea d-lui prof. D. Stan. Am amintit în raportul anului trecut de felul în care această secțiune a știut să facă fală numelui românesc la serbările dela Trenčianske Teplice (Cehoslovacia) din 31 Iulie și 1 August. Drept răspuns la această vizită în țara vecină și la altele, din alte localități, corul „Smetana“ din Uzhorod a descins în România pentru o serie de concerte. Întâitul lui popas a fost la „Astra Mureșană“, care a făcut toate eforturile pentru ca distinsii oaspeți să se poată simți cât se poate de bine la Sighet. Tot sub auspiciile „Astrei“, corul „Smetana“ din Uzhorod a dat concerte la Satu-Mare, Cluj și Sibiu. Conservatorul „Astrei“ din Sighet a mai dat câteva festivaluri cu prilejul zilelor mari ale neamului. Dintre piesele executate la concertele lui merită să amintim aici „La Șezătoare“ de Tiberiu Brediceanu și poemul „Avram Iancu“ de T. Popovici.

Despărțământul *Ciuc* a întemeiat coruri bisericesti în comunele Ciucsângeorgiu, Ghimeș Făget, Imper, Lăzărești, Joseni și Sâncraiu. În vara acestui an au fost organizate, la Miercurea Ciuc, cursuri pentru conducători de coruri.

Un bun cor al „Astrei“, sub conducerea d-lui prof. I. Coiciu, s'a înfiripat la *Sighișoara*.

Am amintit în rapoartele din anii trecuți de grija pe care o duce despărțământul nostru din *Făgăraș* pentru corurile sătești. Roadele acestei activități au putut fi admirate cu prilejul concursului de coruri organizat la 24 Ianu-

arie 1938. Opt coruri din comunele Iași, Săvăstreni, Șona, Șereata, Veneția de jos, Comăna de jos, Drăguș și Feldioara s'au perândat pe scenă. Spectacolul a fost crescut și de costumele coriștilor, selecționate de ochiul priceput al d-lui Literat, președintele acestui despărțământ. Participanții la concurs și-au închetat festivalul cu un impunător ansamblu de 300 persoane. Exemplul dela Făgăraș ar trebui urmat și de alte despărțăminte.

Corul din Șona, despărțământul „Astra”, Făgăraș.

Tot în cadrele „Astrei”, despărțământul *Odorheiu* a organizat la 8 luni un concurs de coruri românești din județ, cu care prilej au fost distinse 6 coruri cu premii în valoare de 5000 Lei.

Regionala Banatului colaborează strâns cu Asociația corurilor și fanfarelor din această provincie. La adunarea generală dela Oravița această Asociație a organizat un concurs între 20 de coruri.

Corurile Șotimilor sunt în plin progres. Despre manifestările lor vom vorbi la alt capitol.

Un bun cor și fanfară are cereul cultural Lonea din desp. Jiu, cerc animat de jertfa și străduința d-lui inginer N. Gavrilescu.

Despărțământul din Abrud se mândrește și el cu un bun cor mixt, condus de dl prof. Hagea.

Izvoare de venit. Inițiative economice.

Resurse de venit au fost și în anul trecut, pentru câteva organizații ale noastre, cinematografele.

Despărțământul Brașov, care a excelat totdeauna la acest capitol, realizează frumoase câștiguri din exploatarea „Tipografiel Mureșenilor“. Ea e devenit astăzi principala sursă de existență a acestei organizații.

Despărțământul Sighet a continuat administrarea băilor Coștiul și a strandului. Lipsa unor sume mai mari pentru investiții îl împiedică să dea o dezvoltare mai mare acestor întreprinderi. Dl Dr. U. Ilea are însă un inepuizabil spirit de inițiativă. În anul trecut d-sa a cucerit safele județului pentru a le grupa într'o vastă organizație cooperatistă. Străduințele d-sale au fost încoronate de succes. D-sa a convins țăranimea din 7 comune să se încadreze în această operă, de-a-dreptul salvatoare pentru acest ținut pauperizat.

Cooperativa coloniștilor, organizată de despărțământul din Salonta, și-a continuat de asemenea activitatea.

Absolvenții școlii țăranesti din I. G. Duca (desp. Cetatea Albă) s'au grupat și ei într'o cooperativă.

O inițiativă cu totul inedită este cea luată de despărțământul din Mediaș, condus de dl C. Mușlea. D-sa a grupat pe Românii din acest oraș într'o cooperativă de construcții, dela care speră mari realizări.

Spiritul cooperatist, compromis de exploatarea neonestă, revine astfel sub imboldul „Astrei“.

Publicații.

Am amintit în altă parte de publicațiile editate de Regionala bănețeană. Cu toate că mijloacele de care dispun sunt modeste, câteva din despărțămintele noastre sprijinesc de asemenea slova românească. Astfel despărțământul

Satu-Mare editează revista *Afirmarea*; despărțământul Arad a contribuit cu importante sume pentru menținerea revistei *Hotarul*; desp. Bata-Mare subvenționează gazeta săptămânală *Cronica*; cel din Zălau *Gazeta Sălajului*; cel din Carei *Gazeta Noastră*; iar cel din Sighet *Gazeta Astra*. Tot la Sighet au apărut *Ingrijirea albinelor* de A. Miteu și *Creșterea vitelor* de U. Golubenco și V. Talos, primele broșuri din seria de manuale pentru școlile țărănești promise de acest despărțământ.

Despărțământul Reghin a făcut să apară, odată pe lună, gazeta *Astra-Reghin*, a editat apoi *Cartea Șoimilor* (în 10.000 ex.) și *Igiena săteanului* (în 5000 ex.)

La Cluj apare, alătura de *Gând Românesc*, *Revue de Transylvanie* și *Buletinul eugenic și biopolitic*, a căror reputație e deosebit de consacrată, revista de specialitate *Șoimii Carpaților*.

Pentru meseriași, muncitori, servitoare.

Am reușit și aici să facem un pas înainte. Despărțământul Mureș, condus de spiritul întreprinzător al d-lui Dr. I. Bozdog a organizat și în acest an o *Școală pentru meseriași* cu un număr de participanți crescut față de anul trecut. La secția croitorie, condusă de dl Gheorghe Stotca, au urmat 20 patroni și calfe, iar la secția pantofărie, condusă de dl P. Coroș, 22 patroni și calfe.

Despărțământul *Bistrița*, condus de dl I. Pavel, a organizat în acest an, în colaborare cu Reuniunea meseriașilor și comercianților, o școală pentru meseriași și comercianții români. Cursurile au durat dela 6 Februarie la 17 Aprilie, câte 3 seri pe săptămână. 14 conferențieri au propus atât lecțiuni din domeniul spiritual, cât și lecțiuni de specializare (Comerț, Fierărie, Cismărie și Cojocărie). Școala a fost urmată în mod regulat de 66 măestri și calfe.

Despărțământul din *Câmpia Turzii* a avut norocul să primească în anul acesta un președinte cu interes pentru problemele muncitorești. Este dl Ing. I. Floașiu, directorul Uzinelor „Industria Sărmel”. Abia instalat la conducerea acestei organizații, d-sa a început o intensă activitate culturală printre muncitorii din această localitate industrială.

Au fost rostite 15 conferințe, în cea mai mare parte din domeniul vieții muncitorești și orientării profesionale. S'au început tot acolo lucrările unei mari Case Naționale pentru muncitori. S'a întemeiat de asemenea o organizație școlimănească.

Școala pentru meseriași dela Bistrița.

Regionala Banatului a inaugurat cursuri pentru muncitori la Reșița. Regretăm că nu ni s'au comunicat amănunte asupra felului acestor cursuri.

Despărțământul *Sf. Gheorghe* a ținut conferințe pentru muncitorii Fabricii de tutun din această localitate.

Despărțământul *Diclosânmartin* a dăruit o bibliotecă muncitorilor dela Uzinele „Nitrogen“.

Sunt amintite în altă parte conferințele și șezătorile (în Nr. de 11), organizate de Secțiunea noastră feminină, condusă de d-na *Gh. Bogdan-Duică*, pentru muncitoarele și servitoarele din *Cluj*. Ele au fost urmate de lecțiuni de scris, citit și socotit.

Di Dr. Eugen Nicoară a continuat școala pentru servitoare, frumoasa inițiativă începută în anul trecut. În 48 de Dumineci ale anului, s'au ținut, la spitalul condus de d-sa, 124 conferințe, urmate de 30—60 servitoare.

Școala pentru femei din *Mediaș* — de care vom vorbi în altă parte — a fost urmată în cea mai mare parte de femei din clasa muncitorească. O amintim aici pentru că exemplul ei ar putea fi imitat și de alte despărțăminte. E mult mai ușor să te apropii de femeia muncitorului, decât de muncitorul însuși, infectat adesea de ideologia marxistă.

Despărțământul din *Șimleul Silvaniei* (Sălaj), condus de dl I. Osstian, dă burse la 5 ucenici români.

„Astra“ la sate.

Ca și în alți ani, aici avem satisfacția unor realizări mai bogate și mai durabile. Numărul lor va crește și mai mult atunci când vom ajunge să împănzim toate despărțămintele cu cercuri culturale bine organizate. Iată de ce problema acestor celule primare ale organismului „Astret“ ne preocupă fără întrerupere. Orice inițiativă sau sugestie pentru dinamizarea lor suntem gata să o îmbrățișăm cu toată căldura. La conferința președinților de despărțăminte din 14 Mai, a. c. dl Insp. Șc. I. Goșteanu a prezentat o astfel de inițiativă, sortită să deschidă o eră nouă în viața cercurilor noastre culturale. Ne permitem să ațragem și de astădată toată atențiunea asupra propunerilor d-sale, izvorite dintr'o lungă experiență și dovedite cu realizări cu totul excepționale. Avem credința că în cursul anului viitor de gestiune cercurile culturale, organizate după tipul cercului din Dârlos — satul d-lui Goșteanu — cercuri cart

au mentrea să înglobeze toate manifestările vieții rurale, vor răsări în toate despărțămintele noastre.

Am avut și în acest an câteva despărțăminte care s'au distins printr'o grijă neostoită acordată întemelerii cercurilor culturale. Unele din ele au păstrat apoi un contact viu cu cercurile existente prin conferințe, festivaluri și îndrumări. Iată aceste despărțăminte: *Alba-Iulia* (desp. central și desp. de plasă *Abrud* și *Zlatna*), *Arad* (despărțământul central poartă și grija cercurilor din desp. de plasă), *Brașov* (desp. central), *Ciuc* (a îngrijit de toate cercurile din județ), *Cluj* (desp. central), *Mureș* (desp. central, desp. de plasă *Miercurea-Nirajului* și mai ales desp. *Reghin* ale cărui cercuri pulsează de viață), *Odorheiu* (desp. de plasă *Ocland*), *Satu-Mare* (a dus o campanie pentru înmulțirea cercurilor în toate desp. de plasă), *Sibiu* (desp. central și toate desp. de plasă), *Sălaș* (desp. central și desp. de plasă *Carei*), *Sighet*, *Someș* (desp. de plasă *Beclean* și *Gherla*), *Năsăud* (desp. central *Bistrița*). Un tablou al conferințelor se poate vedea la sfârșitul acestui raport. (Anexa VII). Un număr mai însemnat de conferințe au avut următoarele despărțăminte: *Reghin*, *Ciuc*, *Ocland*, *Cincul Cetatea-Albă* și *Tg.-Mureș*.

Cele mai de seamă înfăptuiri pentru ridicarea satelor noastre rămân și în acest an, Școalele țărănești și Școlile Carpaților. Se cuvine să le prezentăm în capitole speciale.

Școale țărănești.

În județul *Alba* am avut în acest an școale țărănești la: *Alba-Iulia*. Școală țărănească pentru bărbați, organizată, în excelente condiții, de către despărțământul central din această localitate, condus de dl *Eugen Hulea*. Cursurile au fost urmate de 20 țărani din comunele apropiate. Ele au durat dela 10—28 Februarie a. c. Li s'au predat 80 lecțiuni după programul tip al „Astret”. Țăranii au fost găzduiți într'o sală amenajată în acest scop în hotelul „Europa”. Tot timpul ei au fost supravegheați de aproape. În orele libere au vizitat câteva fabrici și ferma model dela *Galtiu*. Li s'a ținut și exorțaiți religioase. La sfârșitul cursurilor elevii au primit diplome și cărți. Școala a fost sub-

venționată de Comitetul central, primăria orașului și Camera de comerț.

Zlatna. Școală pentru țărani din localitate, organizată de acest desp. de plasă, condus de Pr. I. Fodoreanu. Cu conducerea școalei a fost încredințat dl Ioan Popa, inimosul prefect al Șolmilor din Munții Apuseni. Cursurile au fost urmate de 35—50 țărani. Ei s'au ținut, între 13 Februarie și 27 Martie, în total 77 lecțiuni, după programul tip al „Astrei”. Atât deschiderea, cât și încheierea cursurilor s'a făcut în cadre sărbătorești. Școala subvenționată de Comitetul central.

În județul *Arad* a funcționat o școală țărănească la: *Comlăuș.* Școală locală, pentru bărbați, organizată de cercul cultural din Sântana, condus de dl Dr. Emil Vlad, cu concursul despărțământului central Arad de sub conducerea d-lui Dr. I. Marșieu. Cea mai mare parte dintre profesori s'au deplasat dela Arad. Cursurile au durat dela 23 I. la 6 III. în fiecare Joi și Vineri, fiind urmate de 50 elevi.

Covășinț. Școală țărănească cu 60 sătenți dela 2—15 Februarie 1938.

În județul *Bihor* au funcționat școli țărănești la:

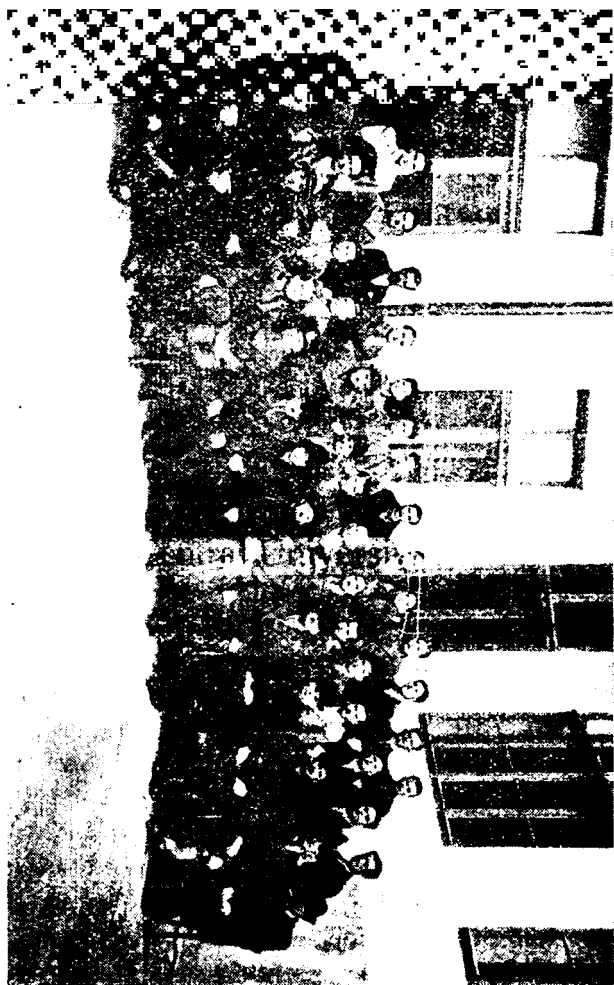
Oradea. Școală pentru bărbați, organizată de despărțământul central, condus de dl Dr. Teodor Popa. Cursurile au durat dela 5 la 26 Februarie. Țărani au fost recrutați din mai multe sate ale județului. Tot timpul ei au fost supravegheați de aproape. Camera de Agricultură din Oradea a contribuit, atât la întreținerea elevilor, cât și la organizarea cursurilor. A fost urmat programul tip al „Astrei”. Închiderea cursurilor s'a făcut în cadre solemne.

Oradea. Școală țărănească pentru femei, organizată de acest despărțământ cu concursul Reuniunii Femeilor Române și a Școlii Normale de Fete. Cursurile au urmat programul tip al „Astrei”. Ele au durat dela 1—15 Mai. Elevele au fost recrutate mai ales din regiunea Aleșdului. Tot timpul elevele au fost supravegheate de doamnele române din societatea orădană. Ele se perândau la școală pentru a pregăti masa elevilor, a le da lecțiuni de gospodărie și de lucru de mână. Închiderea cursurilor a fost o adevărată sărbătoare, nu numai pentru eleve — care au pre-

zentat cu acest prilej un variat program — ei și pentru numeroasele lor profesoare.

Cefa. Școală țărănească locală, organizată de desp. din Oradea. Cursurile au durat o săptămână. Cea mai mare

Elevii și profesorii Școlii țărănești, Oradea.

parte din profesorii s'au deplasat dela Oradea. Elevii școlii au făcut o vizită la Oradea, cu care ocazie au văzut mai multe fabrici și au asistat la o reprezentație de cinema. Conducerea cursurilor au avut-o dl Gh. Dornicu, secr. desp. și dl I. Atanasiu, învățător în Cefa.

În județul *Brașov* am avut în acest an școală țărănească la :

Brașov. Școală țărănească pentru femei, organizată de despărțământul central al cărui președinte este dl *Dr. N. Căliman*. A fost urmată timp de o lună de zile de 20 de fete și femei din mai multe sate. S'a urmat programul tip al „Astrei”. Elevele au fost găzduite în localul propriu al despărțământului, amenajat în acest scop cu toate cele trebuincioase, atât pentru dormit, cât și pentru gătit.

În județul *Cetatea-Albă* a funcționat în acest an la :

I. G. Duca o școală țărănească pentru bărbați, organizată de dl *I. Mohoreanu*, președintele cercului cultural din această localitate cu concursul despărțământului central, condus de dl *D. Iacobescu*. Cursurile au durat dela 23 XI. 1937 la 6 II. 1938, fiind urmate în mod regulat de 30 de țărani. Ei s'au predat lecțiuni de Agricultură, Creșterea vitelor, Cooperările și Valorificarea produselor. Lecțiunile au fost serale sau duminicale. S'a dat multă atenție demonstrațiilor practice. Elevii s'au grupat într'o cooperativă agricolă.

Satu Nou cu 30 de sătenti dela 1 XI. 1937—6 II. 1938, precum și în cercurile culturale: *Gura Roșie*, *Tudora*, *Plătarești*, *Caplani* și *Tuzla*. Despre acestea din urmă nu am primit rapoarte detaliate.

În județul *Ciuc* au fost întemeiate în acest an școli țărănești la :

Miercurea-Ciuc. Școală țărănească pentru bărbați, organizată de despărțământul central de sub conducerea d-lui *P. Pașnicu*. A fost urmată de 16 țărani, recrutați din 6 comune. Cursurile au durat dela 4 la 18 Aprilie, după programul tip al „Astrei”. S'a dat multă grijă demonstrațiilor practice. Ei au vizitat ferme și gospodării mai alese din oraș. Elevii au fost găzduși la Tribunalul din localitate. Școala a fost subvenționată de Comitetul central al „Astrei”.

Miercurea-Ciuc. Școală țărănească pentru femei, organizată de desp. central. Ea a avut 21 eleve, găzduite în localul Școlii de Economie casnică, a cărei directoare, *D-ra Ada Predescu*, le a supravegheat tot timpul. Elevele au fost recrutate din 5 comune. A fost urmat programul

tip al „Astrei“, dându-se o mare importanță demonstrațiilor practice. Atât închiderea școlii pentru bărbai, cât și a celei pentru femei s'a făcut în cadre sărbătorești. Elevii și elevele au primit diplome și premii: altii și cărți.

Elevele și elevii sătenii împreună cu Corpul profesoral al școlilor țărănești ale despărțământului județean „Astra“ din Miercurea-Giuc.

Ghimeș Făget. Școală țărănească mixtă, condusă de dl *Const. Ciurdea*, președintele cercului cultural din această localitate. Cursurile au durat dela 20 Martie la 3 Aprilie, fiind urmate de 90 țărani și țărance. A fost respectat programul tip al „Astrei“. Unii țărani se deplasau dela distanțe:

de 8—10 km. S'au împărțit și aici diplome și premii. Camera de Agricultură a distribuit 4 pluguri, 4 grape și semințe.

Ciucșângeorgiu. Școală țărănească mixtă, organizată de dl *Mihai Ionică*, președintele cercului cultural din această comună. Cursurile, predate după programul tip al „Astrel”, au durat dela 28 Februarie la 20 Martie, fiind urmate de 80 țărani și țărance. S'au făcut în total 55 lecțiuni, în parte cu profesori veniți din alte localități. S'au împărțit diplome și premii. Au fost predate și lecțiuni de limba română pentru Românii secuzaiți.

Sândominic. Școală țărănească mixtă, condusă de dl *Petre Lăzărescu*, vicepreședintele cercului cultural din această comună. Cursurile au fost urmate de 125 țărani și țărance. Au durat dela 28 Martie la 15 Aprilie, după programul tip al „Astrel”. S'au predat în total 60 de lecțiuni. Pentru Românii secuzaiți s'au făcut lecții de limba română. S'au dat și aici premii din partea desp. Miercurea-Ciuc.

Joseni. Școală țărănească pentru Românii secuzaiți, pusă sub conducerea d-lui *I. Nedelca*, preș. cercului cultural din această comună. S'au predat — între 7 Februarie și 30 Aprilie — 30 de lecțiuni, după programul tip al „Astrel”. Numeroase lecțiuni de limba română. Și aici premii.

Lăzărești. Școală țărănească pentru Românii secuzaiți, organizată de dl *Gh. Tătaru*, director școlar. A fost urmată — între 14 Martie și 7 Mai — de 51 elevi, cărora li s'a predat 38 lecțiuni. Cursuri de limba română. Premii.

Imper-Doboi. Școală românească pentru Românii secuzaiți, pusă sub supravegherea d-lui *Ioan Boldur*, președintele cercului cultural din această comună. A durat dela 20 Martie la 17 Aprilie, fiind urmată de 60 țărani și țărance. S'au predat 50 lecțiuni. Cursuri de limba română. Premii din partea despărțământului din Miercurea-Ciuc.

Plăeșii de Sus. Școală țărănească mixtă pentru Românii secuzaiți, condusă de dl director școlar *I. Mosora*. A durat dela 30 Ianuarie la 23 Aprilie. S'au predat 60 de lecțiuni, fiind urmate de 52 cursiști. Cursuri de limba română. Premii.

Izvorul Mureşului, Şcoală ţărănească pentru femei, organizată de dl *Teodor Chindea*, preşedintele desp. de plasă *Gheorgheni*. A fost urmată de 14 eleve. Cursurile au durat dela 11—21 Aprilie. S'a respectat programul tip al „Astrei”. Mare parte din profesori s'au deplasat dela *Gheorgheni*. La sfârşitul cursurilor s'au împărţit premii, din partea desp. *Gheorgheni*.

În afară de aceste şcoli ţărăneşti, despărţământul Ciuc a organizat cursuri de limba română pentru Românii secuztaţi în comunele: *Tomeşti* (100 elevi), *Ciumani* (70 elevi), *Suseni* (40 elevi), *Joseni-Borzont* (25 elevi), *Lunca de Jos* (40 elevi), *Lunca de Sus* (30 elevi), *Bancu* (80 elevi), *Sânmărtin* (80 elevi), *Pauleni*, *Ciuboteni*, *Şoimani*, *Valea Strâmbă* şi *Sâncrăieni*.

În Judeţul *Maramureş* a funcţionat în acest an o şcoală ţărănească la:

Deseşti. Şcoală organizată de dl *V. Fodoruţ*, cu concursul Camerei de Agricultură. A fost urmată de 60 elevi. Şcoală de tip rural. Ea a fost vizitată şi de dl *Dr. V. Ilea*, preş. desp. *Maramureş* care a distribuit ajutoare elevilor.

În judeţul *Mureş* au funcţionat în acest an şcoli ţărăneşti la:

Tg.-Mureş. Şcoală ţărănească pentru fete, organizată de despărţământul central de sub conducerea d-lui *Dr. I. Bozdog*, cu concursul liceului de fete „*Untrea*”, a cărei directoare, d-na *Maria I. Georgescu*, a supravegheat tot timpul elevele. Cursurile au durat dela 1 Februarie la 6 Martie, fiind urmate de 15 fete din comunele desnaţionalizate. S'a urmat programul tip al „Astrei”. Fiecare elevă a fost înzestrată cu câte un costum naţional, lucrat în întregime la Şcoala ţărănească. S'au predat în total 192 de ore. Şcoala a fost subvenţionată din partea Comitetului Central al „Astrei”.

Miercurea-Nirajului. Şcoală ţărănească pentru fete, organizată de despărţământul de plasă din această localitate, condus de dl *I. Olteanu*, cu concursul desp. central. A fost urmată de 17 fete, recrutate din 9 comune secuzate: Cursurile au durat dela 5 Martie la 5 Aprilie. S'a respectat programul tip al „Astrei”. Fiecare elevă s'a dus

acasă și de aici cu câte un costum național, lucrat la Școala țărănească, cu propria ei mână. Închiderea cursurilor s'a făcut în cadre sărbătorești. Școală subvenționată de Comitetul Central.

Mureșeni și Ungheni. Școli țărănești locale, pentru bărbați, puse sub îndrumarea d-lui Dr. D. Bactu.

Reghin. Școală țărănească pentru bărbați, organizată de dl *Dr. Eugen Nicoară*, preș. despărțământului. A fost urmată de 60 țărani din mai multe comune. Cursurile au durat dela 10 la 22 Ianuarie, după programul tip al „Astrei”.

Reghin. Școală țărănească pentru femei, organizată de același harnic și jertfitor președinte. A fost urmată timp de 2 luni de 40 țărance, recrutate din mai multe comune.

În județul *Odorhei* au funcționat școli țărănești la :

Satu-Mare. Școală pentru Români secuzaiți din această localitate, organizată de despărțământul central din *Odorhei*, de sub conducerea d-lui *I. Steriopol*. Cursurile au avut loc în luna Aprilie, fiind urmate de 30 țărani. Cea mai mare parte din profesori s'au deplasat dela *Odorhei*. A fost urmat programul tip al *Astrei*. La sfârșitul cursurilor s'a distribuit țarantilor 13 pluguri de fier și diferite unelte agricole. Școala a fost subvenționată de Comitetul Central al „Astrei”.

Bodogaia și Săcuieni. Școli țărănești locale, organizate de despărțământul de plasă *I. G. Duca (Cristur)*, condus de dl *I. Salanțiu*. Cursurile au avut loc în luna Februarie, fiind urmate de 32 elevi.

Ocland. Școală țărănească pentru bărbați, toți Români secuzaiți, organizată de despărțământul de plasă din această localitate, al cărui președinte este dl *Dr. Macedon Cionca*. Cursurile au durat în lunile Ianuarie și Februarie, fiind urmate de 33 țărani, recrutați din mai multe comune. Ei au fost găzduți într'un local anume amenajat în acest scop. Dl *Valeriu Scorțea* a fost directorul de studii al Școlii. S'a urmat programul tip al „Astrei”, insistându-se asupra disciplinelor naționale.

Vârghiș. Școală țărănească pentru femei, Românce secuzate, organizată de despărțământul *Ocland*. A fost urmată de 21 eleve. Cursurile au fost deodată cu cele ale

școale pentru bărbați. O mare parte dintre profesori s'au deplasat din alte localități. Director de studii a fost părintele Ioan Popa din această comună. 2 femei au fost angajate cu scopul de a predă, sub îndrumarea d-nei Popa, lecțiuni practice de țesătorie și cusături românești. Toate elevele și-au lucrat în timpul școalei câte un costum românesc, din materialul pus la dispoziție de despărțământ. Cursurile s'au încheiat printr'o impunătoare serbare, organizată de elevii ambelor școale la Vârghiș. Elevii au jucat o piesă, au executat cântece și dansuri naționale. Ambele școale au fost subvenționate de Comitetul Central.

Despărțământul Ocland a mai organizat numeroase cursuri de limba română pentru Românii secuizați.

În județul *Sibiu* au avut loc în acest an școale țărănești la :

Sibiu. Școală organizată de despărțământul central din această localitate, al cărui președinte este dl *Silviu Țeposu*. Școala a fost pusă sub conducerea dlui *N. Martin*, vicepreședintele desp. A fost urmată de 30 țărani fruntași, recrutați din mai multe comune. Cursurile au durat în 2 seri, teoretică și practică, dela 15 Februarie la 9 Aprilie. Ele au respectat programul tip al „Astrei”. Elevii au fost găzduiți la Academia Teologică Andreiană.

Orlat. Școală țărănească pentru femei, sub conducerea dlui *Dr. I. Cosma*, prim-medie județean. Cursurile au durat dela 17 Martie la 10 Aprilie, fiind urmate de țărance din mai multe comune. Ele au fost găzduite la Așezământul de ocrotire „Vatra Copiilor”. La terminarea cursurilor fiecare elevă a primit în dar lingeria necesară unui copil și medicamente pentru cazuri de extremă urgență. S'a dat o mare importanță lecțiilor practice din domeniul gospodăriei și al igienei.

În județul *Someș* am avut în acest an școale țărănești la :

Cășeu. Școală țărănească pentru bărbați, organizată de despărțământul nostru central din Dej, al cărui președinte este dl *Protopop Gh. Mânzat*. A durat dela 22 Martie la 3 Aprilie, fiind urmată de 70 țărani între 28—45 ani. Lec-

ființele au fost predate în cea mai mare parte de profesori din Dej, după programul tip al „Astrei.” Camera Agricolă a dat concurs material și didactic. S’a dat multă grijă aplicațiilor practice. În cursul celor două săptămâni, cât au durat lecțiile, au fost plantați 1000 de pomi. Închiderea cursurilor s’a făcut în cadre sărbătorești. S’a distribuit cu acest prilej drept premii, unelte agricole și pomeloale la 11 țărani. Școala a fost subvenționată de Comitetul Central.

Școala de femei dela Livada, desp. „Astra” din Gherla.

Livada. Școală țărănească pentru bărbați, organizată de despărțământul de plasă din *Gherla*, condus de dl *Dr. Emil Precup*. Cursurile au durat în orele de seară, dela 22 Februarie la 20 Martie, după programul tip al „Astrei”. Cea mai mare parte dintre profesori s’au deplasat dela *Gherla*.

Livada. Școală țărănească pentru fete, organizată de același despărțământ, concomitent cu școala pentru bărbați. S’a urmat programul tip al „Astrei.” Închiderea ambelor școli s’a făcut printr’o serbare comună, la *Gherla*. Școlile au primit subvenții dela Comitetul Central.

În jud. *Târnava-Mare* au funcționat școale țărănești la :
Mediaș. Școală pentru femei, organizată de despărțământul din această localitate, condus de dl *C. Mușlea*. Cursurile au durat patru săptămâni, în fiecare Luni, Miercuri și Vineri, între orele 8—10 seara. Au fost urmate în mod regulat de 40 eleve. Alături de cursurile teoretice, au avut loc cursuri speciale de bucătărie și croitorie. La încheierea cursurilor s'a distribuit elevelor semințe de flori și zarzavaturi.

Dârlos. Școală țărănească pentru femei, organizată de cercul cultural din această localitate, al cărui președinte este dl *I. Goștean*. Cursurile, predate după programul tip al „Astrei”, au fost urmate de 18 eleve. Directoare de studii a fost d-na *Elena Goșteanu*. La sfârșitul cursurilor s'a făcut un examen, la care a luat parte și dl *C. Mușlea*, președintele desp. Mediaș. D-sa a rămas foarte mulțumită de răspunsurile elevelor. Drept răsplată, le-a dat premii : semințe de flori și zarzavat, le-a învitat apoi pe toate la încheierea școlii țărănești din Mediaș, unde li s'a servit o masă.

În județul *Târnava Mică* am avut în acest an o școală țărănească la :

Bachnea. Școală pentru bărbați, organizată de despărțământul de plasă din *Diciosânmărtin*, al cărui președinte este dl *I. Vulcușiu*. Cursurile au durat dela 20 Februarie la 5 Martie, fiind urmate în mod regulat de 35 țărani. Cea mai mare parte dintre profesori s'au deplasat dela *Diciosânmărtin*. A fost respectat programul tip al „Astrei”. La încheierea cursurilor s'a împărțit elevilor altoi și cărți. 12 din elevii școlii au făcut o excursie la ferma statului din *Cornești*.

În județul *Trei Scaune* au avut loc în acest an școale țărănești la :

Ozun. Școală țărănească pentru Românii secuzaiți, organizată de *Pr. V. Folea*, președintele desp. de plasă din această localitate. Cursurile au fost urmate de 40 de elevi, recrutați din mai multe comune apropiate. Ele au avut loc în cursul lunii Februarie. A fost urmat programul tip al „Astrei”. Parte din profesori s'au deplasat din *Sf. Gheorghe*. Elevii au vizitat sera de zarzavaturi din *Prejmer*,

iar la Feldioara: Școala de Agricultură, Fabrica de oxigen, Cooperativa de lapte și diferite crescătorii de animale și gospodărit model. La Hălețu au fost vizitate trigațiile dela pășunea comunală și mai multe crescătorii de porci. Excursia aceasta, foarte bogată în experiențe, s'a terminat cu vizitarea unor fabrici și a abatorului comunal din Brașov.

Târgul Săcuiesc. Școală țărănească pentru Români securizați, organizată de despărțământul din această localitate, al cărui președinte este Pr. *I. Rafiroiu*. Cursurile au fost urmate de țărani recrutați din mai multe sate apropiate. Ele au avut loc în lunile Noiembrie și Decembrie 1937. Elevii au fost găzduiți într'un local anume amenajat în acest scop. A fost respectat programul tip al „Astret“.

Târgul Săcuiesc. Școală țărănească pentru Românce securizate, organizată de același despărțământ, cu concursul Școlii Normale de Fete din această localitate. A avut 15 eleve din comunele apropiate. Ele au fost găzduite la Școala Normală de Fete, a cărei directoare, d-na *Elisa Luțu*, împreună cu profesoarele, au predat o mare parte din lecțiuni și a supravegheat de aproape elevele. Cursurile au durat dela 21 Februarie la 12 Martie a. c. Ele s'au încheiat în cadre solemne. Ambele școli au fost subvenționate de Comitetul Central.

Regionala noastră *bănățeană* a avut în anul acesta următoarele școli țărănești:

Oravița. Școală țărănească pentru bărbați, condusă de dl *I. Rusmir*, președintele desp. din această localitate. Elevii au fost recrutați din mai multe comune apropiate. Au fost găzduiți la liceul „Dragalina“. S'a urmat programul tip al „Astret“.

Oravița. Școală țărănească pentru femei, în două serii, de câte o lună. Seria I a avut 28 eleve, iar a II-a 24. Elevele au fost găzduite la Institutul „Notre Dame“. A fost respectat programul tip al „Astret“.

Orșova. Școală țărănească pentru femei, organizată de despărțământul din această localitate, condus de dl *D. Lăitjn*. Cursurile au durat o lună, fiind urmate de 28 țărance, recrutate din mai multe comune. Elevele au fost găzduite în sălile gimnaziului mixt.

Tabloul
școalelor țărănești ale „Astrel”.

Nr. crt.	Despărțământul	Durata cursurilor	Num. elevilor sau elevilor	Observări
1	Alba Iulia	10-28/II 1938	20	pt. bărbați
2	Zlatna	13-27/III	35	" "
3	Arad (Comlăuș)	23/I-6/III	50	" "
4	" (Covăsint)	2-15/II	60	" "
5	Oradea	5-26/II	?	" "
6	"	1-15/V	?	" "
7	" (Cefa)	o săptămână	?	femei
8	Brașov	o lună	20	bărbați
9	Cetatea Albă (I. G. Duca)	23 XI. 1937-6/II 1938	30	femei
10	" " (Satu Nou)	1/XI. 1937-6/II 1938	30	bărbați
11	Mercurea Ciuc	4-18/IV 1938	16	" "
12	" "	?	21	" "
13	" " (Ghimeș-Făget)	20/III-3/IV 1938	91	femei
14	" " (Săngeorgiu)	28/II-20/III	80	mixtă
15	" " (Săndominic)	28/II-15/IV	125	" "
16	" " (Joseni)	7/II-30/IV	?	" "
17	" " (Lăzărești)	14/III-7/V	51	" "
18	" " (Imper-Doboi)	20/III-17/IV	68	" "
19	" " (Plăeșii de sus)	30/I-23/IV	52	" "
20	Gheorgheni (Zvorul Mureș)	11-21/IV	14	pt. femei
21	Maramureș (Beșești)	?	60	bărbați
22	Mureș	1/II-6/III	15	fete
23	" (Mureșeni)	?	?	bărbați
24	" (Ungheni)	?	?	" "
25	Miercurea-Nirajului	5/III-5/IV	17	pt. fete
26	Reghin	10-22/I	60	bărbați
27	"	2 luni	40	femei
28	Odorheiu (Satu Mare)	luna Aprilie	30	bărbați
29	I. Gh. Duca (Bodogaia și Săcueni)	luna Februarie	32	" "
30	Ocland	Ian. și Febr.	33	" "
31	" (Vărghiș)	" " "	21	" "
32	Sibiu	15/II-9/IV	30	" "
33	" (Orlat)	17/III-10/IV	?	femei
34	" (Săliște)	?	?	" "
35	Someș (Cășeu)	22/III-3/IV	70	bărbați
36	Gherla (Ltvada)	22/II-20/III	?	" "
37	" "	22/II-20/III	?	fete
38	Mediaș	4 săptămâni	40	femei

Nr. crt.	Despărjământul	Durata cursurilor	Num. elevilor sau elevilor	Observări
39	Mediaș (Dârlos)	?	18	pt. femei
40	Dicșosânmărtin (Bachnea)	20/II-5/III 1938	35	" bărbați
41	Ozun	Februarie "	40	" "
42	Tg. Săcuiesc	29/XI-19/XII 1937	13	" "
43	" "	21/II-12/III 1938	15	" fete
44	Oravița	?	?	" bărbați
45	" "	?	52	" femei
46	Orșova	1 lună	28	" "

Școlii Carpaților.

Au avut și ei un an greu. În perioada electorală contactul dintre organizațiile sătești și centru a fost întrerupt. Odată cu venirea primăverii legătura a fost însă restabilită, descinderile au avut loc săptămână de săptămână, satele școlimănești au fost așezate din nou în ritmul activității febrile, care a caracterizat în anii din urmă această mișcare.

Efectivul a fost crescut, față de anul trecut. Organizația dispune de 16.000 de Școlimi, răspândiți în 9 județe de dincoace de Carpați. (Cluj, Mureș, Satu-Mare, Alba, Turda, Someș, Sălaj, Hunedoara, Târnava-Mare).

Unul din principiile dela baza școlimănel este disciplina. Pentru a face din această virtute o forță vie, răspândită în toate organizațiile, precum și pentru unificarea și sincronizarea programului de muncă, au avut loc la Cluj, sub președinția d-lui *Dr. Iuliu Hațieganu*, Tribunalul Școlimilor, două conferințe, ambele în toamna anului 1937. La cea dintâi au luat parte comandanții de Școlimi, sau reprezentanții lor, din cele 9 județe. La a doua au fost invitați 50 de preoți și învățători din județul Cluj. S'a examinat situația fiecărei organizații în parte, s'au făcut propuneri pentru lărgirea programului de lucru, acordându-se mai multă grijă realităților economice, de care viața satului este atât de strâns legată.

Conducerea centrală a distribuit un program de educație fizică și spirituală, care reprezintă un progres față de anii trecuți. Rapoartele intrate până acum dovedesc că

programul a fost executat de cele mai multe dintre organizații. S'au dat și de astădată numeroase concerte; s'au jucat piese de teatru.

Tot pentru tehnicizarea propagandei a fost tipărită revista *Șoimii Carpaților*. Ea cuprinde îndrumări; articole în care se face analiza punctelor din program; dări de seamă despre realizările fiecărei organizații în parte.

Despărțământul *Reghin* a organizat și în acest an o școală pentru comandanții de Șoimi. Ea a avut un efectiv de 50 elevi, și o durată de 12 zile. Acest despărțământ a tipărit și o *Carte a Șoimilor*.

O bună școală pentru cadrele șoimănești, a organizat, în primăvara acestui an, despărțământul din *Deva*. S'au ținut în total 13 ședințe cu program specifice șoimănesc. Îndrumările au fost date de dl *Dr. Emil Caba*, președintele acestui despărțământ și de dl *Liviu Sirca*, membru în comitet. Cursurile au fost urmate de Șoimii din *Deva*. Ei vor forma o echipă de propagandă la sate.

D-nii *H. Cheșianu*, *Albin Morariu*, și *Emeciu* s'au deplasat la organizațiile județene, pentru a le da îndrumări la fața locului.

Manifestațiile festive au fost, și în acest an, impresionante.

La desvelirea monumentului lui Horia (Alba Iulia) au luat parte 5000 de Șoimi, impunându-se în cortegiul organizat cu acest prilej, prin disciplina și frumoasele lor costume.

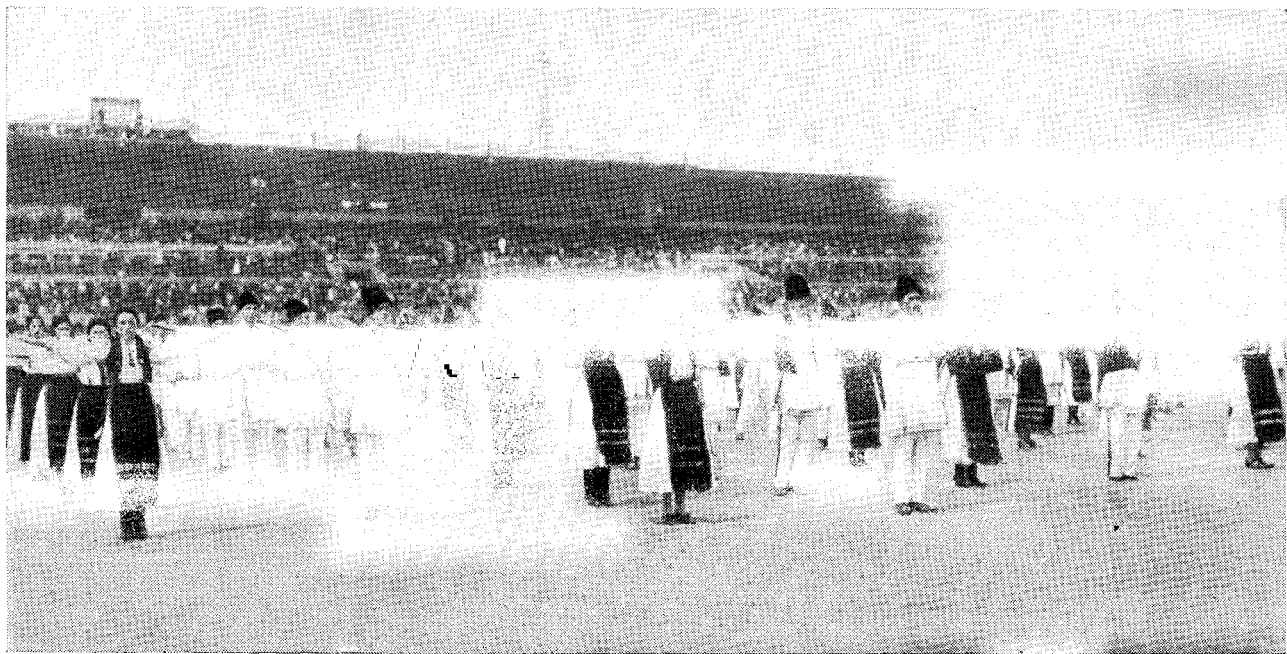
Ziua de 1 Decembrie a fost sărbătorită de toate organizațiile cu un program bogat și cu participarea mai multor comune. Pe scena Teatrului Național din *Cluj*, am admirat cântece și dansuri de toată frumusețea (cum au fost cele executate de Șoimii din *Feleac*), desgropate din uitare.

La 10 Mai Șoimii din *Mureș* au organizat o mare șoimiadă la *Reghin*.

Șoimiada dela Cluj, fixată pentru 15 Mai a trebuit amânată din pricina timpului nefavorabil. Ea a avut loc la 13 luni în potana de lângă *Așchileul Mic*. Au luat parte la ea 1600 de Șoimi și Șoimane din 25 comune. În executarea programului de ansamblu, exercițiile fizice, dan-

surî, cântece, s'a remarcat un mare progres. Mişcărilor au avut mai multă supleţe, dansurile mai multă spontaneitate. S'a observat de asemenea mai multă dragoste pentru costumul naţional. Prin Şoimii ei a schimbat faţa acestor sate, desfigurare înainte de costumul unguresc. Astfel că, în această zi de sărbătoare, puteai să admiri frumoasa haină românească nu numai la Şoimii de pe arenă, ci şi la mii de ţărani şi ţărânce de pe colinele împrejmuitoare. Şi flăcăii erau, parecă, mai zdraveni în cămaşa lor albă, iar fetele mai luminoase în tile şi crătinţele lor înflorite.

Cel mai mare examen pe care l-au dat Şoimii a avut loc însă dincolo de hotare, pe stadionul *Masaryk dela Praga*. 450 de Şoimi şi Şoimane din mai multe sate ale judeţelor Cluj, Alba, Mureş, Someş, Satu-Mare, au dat ascultare invitaţiei făcută de prietenii cehoslovaci de a participa la marea lor Sokoliadă. Cu un tren special, ei au plecat din Cluj în ziua de 2 iulie, sub conducerea d-lui *Dr. Tiberiu Spârchez*, secretarul general al organizaţiei, secondat de numeroşi comandanţi şi comandante. A fost un drum de triumf, care va rămânea neşters în amintirea celor care au luat parte la el. În gările cehoslovace, dar mai ales în Praga, coloanele de Şoimi au fost încunjugate de un entuziasm delirant: urale nesfârşite, îmbrăţişări, ploate de flori, lacrimi. A impresionat mult faptul că Şoimii noştri erau ţărani şi ţărânce, cu palmele crăpate de muncă, cu feţele arse de soare. Prin aceşti fii ai satelor ardelenene s'a făcut, în cele cincisprezece zile petrecute la Praga, adevărată fraternizare între *poporul român şi poporul cehoslovac*. În cele două probe şi în spectacolul oferit pe stadionul uriaş din capitala Cehoslovaciei în ziua de 5 iulie, Şoimii au putut fi admiraţi de peste 500.000 de spectatori. Partea lor din program a surprins prin autenticitatea ei românească. Nu puţin a contribuit la exaltarea entuziasmului frumoasele lor costume, în care cele două note fundamentale: albul şi negrul le dădea, în aceeaşi măsură slavă, un accent de sobrietate şi de măsură latină. Ploata care vărsa fără milă, în timpul eşirii lor pe stadion, nu i-a descurajat. Programul a fost executat cu precizie şi degajare. După terminarea lui, cu toate că uzii leoarcă, au cântat, în mod impecabil, la

Aștra — Șoimii_Carpașilor la serbările Sokolilor din Praga.

Radio-Praga, sub conducerea părintelui Răcăștanu. Tribunul Șoimilor, dl Dr. Iuliu Hașteganu, care privea cu lacrimi în ochi, din tribuna președintelui Beneș, la Șoimii din arenă, a avut în această mare și o justificată satisfacție.

Nici în anul acesta Șoimii nu s'au ținut însă numai de serbări. Iată câteva din realizările de ordin practic:

Șoimii din județul Cluj au inaugurat în anul acesta casele naționale dela Florești, Feleac, Sâncratu și Petrind, ridicate în cea mai mare parte din contribuția lor bănească și de brațele lor. La Crăciun și Anul Nou mai multe nuclee au umblat cu colindul și plugușorul. Din fondurile realizate au fost ajutate bisericile și școlile. Numeroase organizații au contribuit la munca de folos obștească.

Șoimii din desp. Reghin (63 organizații) conduși de dl Dr. E. Nicoară, lucrează la casele naționale din Ibănești, Goreni și Măiorești. Au ridicat mai multe troițe și monumente ale eroilor. Au dat în acest an mai multă grijă agriculturii. Au fost instituite grădini model. În cadrul muncii obștești au plantat 10.000 de puieți. Îngrijesc de biserică și cimitire.

Șoimii din Satu-Mare (16 sate) strâng și ei, prin comitizările săptămânale, fonduri pentru casele culturale. Au ridicat 2 troițe, au plantat 65.000 puieți. Conducerea le-a dăruit 2800 pomi fructiferi. În cursul celor 4 ani, de când activează sub conducerea prefectului lor dl Ing. Zeno Spârchez, 2000 de Șoimi și Șoimane și-au făcut costume naționale.

Șoimii din Alba, conduși de dl I. Popa, nu se lasă nici ei mai pe jos. Organizațiile din Valea-Mică, Zlatna și Almaș au sădit pomi. Cel din Valea-Mică au contribuit la lucrarea a 30.000 de cărămizi și au adunat 100 care de platră pentru casa culturală.

Dacă despărțământul nostru din Ocland (Odorheiu), condus de dl Dr. M. Cionca, s'a impus printre cele mai harnice organizații ale noastre, aceasta se datorește în mare parte nucleelor lui șoimănești, răspândite în 15 sate. În anul acesta ei au dat, prin festivalurile și munca lor, o mare contribuție la opera de reromânizare. S'a dat multă

grijă mai ales costumelor naționale. Șotmilii din Dărghiș au fost înzestrați în acest an cu o fanfară.

În județul *Someș* activează 4 sate șotmănești din desp. Gherla. S'au impus mai ales Șotmilii din *Livada*.

Menționăm și Șotmilii din *Sălaj* (4 comune), *Sibiu* (11 comune), *Hunedoara* (4 comune), *Câmpia Turzii*, *Mediaș*, organizații care luptă cu greutatele începutului.

Onorată Adunare Generală!

Ne luăm voie a Vă prezenta în alăturare „Bilanțul“ „Asociațiunii“ și contul de „Venituri și cheltueli“ pe anul 1937, împreună cu anexele însoțitoare, asupra cărora raportăm următoarele :

Bugetul „Asociațiunii“ pe anul 1937, ca și bugetele anilor trecuți a fost întocmit cu multă chibzuință, stabilind cheltuelile indispensabile pentru funcționarea instituțiunii, în cadrul unor venituri realizabile, în urma cărui fapt, socotelile la finea acestui an se încheie cu un excedent de Lei 372.191.—, mai mare cu Lei 197.191.— față de cel prevăzut ca report în bugetul pe anul 1938, de Lei 175.000.—.

Fondul „General disponibil“ per 31 Decembrie 1937, împreună cu excedentul de reportat pe anul 1938, se urcă la Lei 1.409.551.— și se compune din următoarele poziții :

Casa Lei 15.641.—, Efecte Lei 336.710.—, Optări de acțiuni Lei 2.750.—, Depuneri spre fructificare Lei 23.859.—, Diverși debitori Lei 238.998.—, Pretenziuni Lei 596.296.— și Cont-curent „Albina“ Lei 1.280.981.—, din care sumă se scad Lei 3.492.— Diverși creditori și Lei 1.082.192.—, datoriti la diferite fonduri și fundațiuni.

Încasările Fondului „General disponibil“ în

cursul anului 1937 au fost de Lei 1.643.944.—
iar cheltuelile au fost de „ 1.271.753.—
de unde rezultă că cheltuelile au fost con-

form specificărilor din contul „Venituri

și Cheltueli“ mai mic decât veniturile cu „ 372.191.—

Fondurile și fundațiunile au crescut cu veniturile după depuneri și după unele efecte.

Următoarele fonduri și fundațiuni au mai avut și alte venituri și anume :

1. Fondul „General inalienabil“ Lei 20.000.— încasări din taxe de membri fondatori și pe viață ;

2. „Fondul de pensuni al funcționarilor“ Lei 26.160.—
 $\frac{1}{2}$ din sumă reprezintă contribuțiunea „Asociațiunii“ și $\frac{1}{2}$
din sumă contribuțiunea funcționarilor;

3. Fundațiunea „I. Bădilă și Moldovan“ Lei 319.200.—
chirie brută încasată după imobilul fundațiunii;

4. Fundațiunea „N. Rusu“ Lei 10.870.— încasări dela
debitorii fundațiunii intrași în conversiune;

5. Fondul „Mihail Kogălniceanu“, Lei 15.245.— încasări
din arenzile după terenurile de Case naționale.

6. Fundațiunea „Iulia Pop“, a realizat Lei 34.000.—
prin vânzarea casei din Sălcuța de jos și Lei 858.— chirie
dela Vasilie Drăguș;

7. Fondul pentru monumentul „Mihail Viteazul“ Turda,
a primit Lei 129.461.— dela „Școala pregătitoare de ofițeri
de rezervă „Artilerie“ Craiova;

8. Fundațiunea „Ioan Petran“, a încasat Lei 3.165.812.—
neto, din prețul de vânzare al grădinii din Cluj.

În cursul anului 1937, s'au întâmplat următoarele schimbări
în stocul efectelor:

1. Statul a plătit Fondului „General disponibil“ o or-
donanță veche de Lei 75.000.— cu „Împrumut intern de
Consolidare 3% din 1935“;

2. Fondul „General inalienabil“ a primit Lei 1.000.—
nominal „Împrumut intern de Consolidare 3% din 1935“, pe
cursul de 50%, drept taxă de membru pe viață;

3. Fundațiunea „N. Rusu“ a încasat Lei 1.200.— drept
preț de răscumpărare a unei rente de Lei 1.000.— nominal,
„Împrumut de înzestrare a Țării 4 $\frac{1}{2}$ % din 1934“, Nr. 282.861,
teșit la sorți;

4. Fundațiunea „D. Bălănescu“ a optat 1 acție de no-
minal Lei 500.— la „Prima Ardeleană de Asigurări Gene-
rale“, Cluj, primind titlul prov. Nr. 71.

Comitetul central a hotărât investirea unei părți din
disponibilul fondurilor și fundațiilor, depus spre fructifi-
care în rente de Stat, în deosebi „Împrumut de înzestrare
a Țării 4 $\frac{1}{2}$ % din 1934“ și „Scrisuri Funciare Urbane, Bu-
curești noul 5%“.

În urma acestei hotărâri, s'au făcut următoarele cum-
părături la „Bursa“ din București:

S'au cumpărat pe seama Fondului „General disponibil“ Lei 12.000.— nominal „Imprumut de Inzestrare a Țării 4 $\frac{1}{2}$ % din 1934“ cu prețul de Lei 8619.—, pe seama „Fondului de pensuni al funcționarilor“ nominal Lei 54.000.— „Imprumut de Inzestrare a Țării 4 $\frac{1}{2}$ % din 1934“ cu prețul de Lei 38.466.— și nominal Lei 67.000.— „Scrisuri Funcțare Urbane București noi 5%“, cu prețul de Lei 37.774.—.

Pe seama Fundațiunii „I. Petran“ s'a cumpărat nominal Lei 16.000.— „Imprumut de Inzestrare a Țării 4 $\frac{1}{2}$ % din 1934“ cu Lei 11.392.—, nominal Lei 200.000.— „Imprumut Național 5% din 1916“— cu Lei 124.940.—, nominal Lei 200.000.— „Imprumutul Unirii 5% din 1919“ cu Lei 122.497.—, nominal Lei 500.000.— „Imprumut Intern 5% din 1920“ cu Lei 300.363.—, nominal Lei 1.100.000.— „Renta Improprietărilor“ 5% din 1922“ cu Lei 644.507.—, nominal Lei 400.000.— Imprumutul Reangajaților 5% din 1933“ cu Lei 232.960.—, nominal Lei 400.000.— „Imprumut Intern de Consolidare 3% din 1935“ cu Lei 143.134.— și nominal Lei 620.000.— „Scrisuri Funcțare Urbane București noi 5%“ cu Lei 344.884.—.

S'au mai cumpărat „Imprumut de Inzestrare a Țării 4 $\frac{1}{2}$ % din 1934“ pe seama fondurilor și fundațiilor de mai jos și anume:

Pe seama fund. „A. Buda“ nominal Lei 4.000.— cu 2.906.—, pe seama fund. „I. Roman“ nominal Lei 4.000.— cu Lei 2.906.—, pe seama fund. „G. Anca“ nominal Lei 4.000.— cu Lei 2.906.—, pe seama fund. „Boboroni“ nominal Lei 5.000.— cu Lei 3.634.—, pe seama fund. „Gh. Sândeian“ nominal Lei 5.000.— cu Lei 3.634.—, pe seama fund. „N. Rusu“ nominal Lei 92.000.— cu Lei 66.918.—, pe seama fund. „D. Bălăneșu“ nominal Lei 15.000.— cu Lei 10.722.—, pe seama fund. „Stionta Muntean“ nominal Lei 12.000.— cu Lei 8.558.—, pe seama fund. „Bădiliă-Moldovan“ nominal Lei 33.000.— cu Lei 23.517.—, pe seama fondului fostei „Reuniuni de agricultură din jud. Sibiu“ nominal Lei 13.000.— cu Lei 9.333.—, pe seama fund. „P. Mureșan“ nominal 13.000.— cu Lei 9.330.—, pe seama fund. „I. Oltean“ nominal Lei 11.000.— cu Lei 7.906.—, pe seama fondului „N. Iorga“ nominal Lei 9.000.— cu Lei 6.483.— pe seama fondului „Al. I. Lapedatu“ nominal Lei 101.000.— cu Lei

71.892.—, pe seama fund. „Grlg. Foro“ nominal Lei 5.000.— cu Lei 3.583.—, pe seama fund. „D. Monasterianu“ nominal Lei 22.000.— cu Lei 15.692.—, pe seama fondului „M. Emtinescu“ nominal Lei 4.000.— cu Lei 2.910.—, pe seama fund. l. „Iancu“ nominal Lei 4.000.— cu Lei 2.910.—, pe seama fund. „l. Pop Mator“ nominal Lei 4.000.— cu Lei 2.908.—, pe seama fondului „A. Diaicu“ nominal Lei 5.000.— cu Lei 3.634.—, pe seama fund. „D. I. Moga“ nominal Lei 4.000.— cu Lei 2.908.—, pe seama fund. „N. Martnovici“ nominal Lei 4.000.— cu Lei 2.908.—, pe seama fund. „Regele Ferdinand I“ nominal Lei 34.000.— cu Lei 24.198.—, pe seama fond. „C. Brâncoveanu“ nominal Lei 51.000.— cu Lei 36.283.—, pe seama fund. „l. Rusu“ nominal Lei 12.000.— cu Lei 8.544.—, pe seama fund. „M. Albon“ nominal Lei 14.000.— cu Lei 9.967.—, pe seama fond. Pt. statuta „A. Mureșianu“ nominal Lei 34.000.— cu Lei 24.193.—, pe seama fund. „Dr. C. Păcurariu Bianu“ nominal Lei 39.000.— cu Lei 27.753.—, pe seama fond. pt. mon. „Mihai Diteazul“, Turda, nominal Lei 50.000.— cu Lei 35.820.—, pe seama Fund „Iulia Pop“ nominal Lei 19.000.— cu Lei 13.525.— și pe seama fondului cultural „A Bârseanu“ nominal Lei 29.000.— cu Lei 20.680.—.

În fine s'au mai cumpărat „Scrisuri Funciare Urbane“ București noi 5⁰/₀ pe seama următoarelor fonduri și fundațiuni:

Pe seama fund. „N. Rusu“ nominal Lei 120.000.— cu Lei 63.390.—, pe seama fund. „D. Bălănescu“ nominal Lei 18.000.— cu Lei 10.167.—, pe seama fund. „Bădilă Moldovan“ nominal Lei 30.000.— cu Lei 16.906.—, pe seama fond. „Al. I. Lapedatu“ nominal de Lei 120.000.— cu Lei 67.667.—, pe seama fund. „D. Monasterianu“ nominal Lei 27.000.— cu Lei 15.229.—, pe seama fund. „Regele Ferdinand I“ nominal Lei 42.000.— cu Lei 23.687.—, pe seama fond. „C. Brâncoveanu“ nominal Lei 63.200.— cu Lei 35.628.—, pe seama fund. „l. Rusu“ nominal Lei 16.000.— cu Lei 9.030.—, pe seama fund. „M. Albon“ nominal Lei 17.000.— cu Lei 9.587.—, pe seama fond. pt. stat. „A. Mureșianu“ nominal Lei 43.000.— cu Lei 24.249.—, pe seama fund. „Dr. C. Păcurariu Bianu“ nominal Lei 46.000.— cu Lei 25.944.—, pe seama fond. pt. mon. „Mihai Diteazul“, Turda, nominal Lei 64.000.— cu Lei 35.918.—, pe seama fund.

„luta Pop“ nominal Lei 23.000.— cu Lei 12.970.— și pentru fondul cultural „A. Bârseanu“ nominal Lei 36.000.— cu Lei 20.297.—.

Numărul fondurilor și fundațiilor administrate de „Asociațiune“ se urcă la 75.

Averea administrată de „Asociațiune“ se urcă cu finea anului 1937 la Lei 13.970.093.—.

Terminând Dă rugăm:

Să aprobați conturile de închetere „Bilanț“ și „Debituri și Cheltuieli“, verificate de Comitetul de cenzori și să dați cuvenita descărcare pe anul de gestiune 1937.

Sibiu, la 31 Decembrie 1937.

Pt. Președinte:

Dr. Gheorghe Moga m. p.
vice-președinte.

Nicolae Băilă m. p.
secretar.

Ioan Isailă m. p.
contabil.

M. F.	A C T I V A	Lei	b.	Lei	b.
	Report			13.970.093	—
	Muzele „Asociațiunii”			—	—
	Bibliotecile „Asociațiunii”			—	—
	Arhiva „Asociațiunii”			—	—
	Mobilierul „Asociațiunii”			—	—
	Transport			13,970.093	—

M. F.	P A S I V A	Lei	b.	Lei	b.
	Report			4,428.333	—
45	Fund. „I. Pop Maior”			12.062	—
46	„ „D. I. Moğa”			11.746	—
47	„ „I. Roman”			11.698	—
48	Fond. „M. Eminescu”			11.369	—
49	„ „Bibliot. Univ. Cluj”			10.349	—
50	„ „N. Petra-Petrescu”			8.881	—
51	Fund. „N. Densușianu”			8.502	—
52	„ „I. Galianu”			7.557	—
53	„ „I. Balomiri”			7.462	—
54	Fond. fostei soc. rom. de lectură Sibiu			10.288	—
55	Fund. „Anonimă Dobâca”			7.205	—
56	Fond „Vasile L. Baron Pop”			7.105	—
57	Fund. „N. Opincariu”			7.012	—
58	„ „Emiliu Dionisiu Bașota”			6.769	—
59	„ „I. Bozacu”			6.457	—
60	„ „I. Oncescu”			11.007	—
61	„ „Radu R. Riureanu”			6.082	—
62	„ „Stipend. Asociațiunii”			5.459	—
63	„ „I. Simu”			5.316	—
64	„ „Desp. Timișoara”			3.344	—
65	„ „I. Cav. Pușcariu”			4.902	—
66	Fond. „Carmen Sylva”			5.117	—
67	Fund. „D. Birăuțiu”			4.774	—
68	„ „Simion Stoica”			7.906	—
70	Fond. „Internat. Petran”			2.755	—
71	„ pt. Bust. Eminescu — Barițiu			1.859	—
72	Fund. „I. Hângea”			1.795	—
73	Fond. „Dr. L. Bran de Lemény”			1.770	—
74	Fund. „Desp. Torac”			861	—
	Transport			4,625.742	—

M. F.	A C T I V A	Lei	b.	Lei	b.
	Report			13.970.093	—
	Total			13.970.093	—

Sibiu, la 31 Decembrie 1937.

Ioan Vătăşianu m. p.
controlor.

Examinând acest cont, am constatat, că este exact și

COMITETUL DE

Dr. Nicolae Comşa m. p.

Constantin Popp m. p.

Aprobat în şedinţa plenară a Comitetului

Pt. preşedinte :
Dr. Gheorghe Moga m. p.
vicepreşedinte.

M. F.	P A S I V A	Lei	b.	Lei	b.
	Report			4,625.742	—
75	Fond. „M. Cogălniceanu”			102.641	—
83	Fund. „Dr. I. Nichita”			17.868	—
120	Fond. „Mon. A. Bârseanu”			46.098	—
121	Fund. „I. Rusu Brad”			131.451	—
128	Fond. „Mon. M. Viteazul” Turda			366.534	—
131	Fund. „Petre Mureșan”			132.228	—
140	Fond. fostei „Soc. de agricult.” j. Sibiu			40.001	—
145	Fund famil. „Dimitrie Moldovan”			3.037	—
150	„ „And. Bârseanu”			188.752	—
153	Fond. „Romul Simu”			3.812	—
157	Fund. „N. Rusu”			1.141.745	—
166	Fond. fostei „Soc. de Teatru Român”			1.587.195	—
171	Fund. „Dr. C. Păcurariu-Bianu”			436.410	—
172	„ „Iulia Pop”			59.136	—
173	„ „I. Petran”			3.337.718	—
184	Fond. „Anetta Călcianariu”			12.795	—
185	Fund. „D. Monasterianu”			374.896	—
186	„ „D. Bălănescu”			100.728	—
189	„ „Bădilă și Moldovan”			593.887	—
170	Fond. pt. propag. națională culturală			179.490	—
69	Garanții			112.246	—
177	Diverși creditori			3.492	—
	De reportat pe anul 1938			372.191	—
	Total			13,970.093	—

Ioan Isailă m. p.
contabil.

in consonanță cu cărțile de contabilitate, purtate corect.

C E N S O R I :

Romul Pop m. p.

Dr. Gheorghe Proca m. p.

Central, ținută la 4 August 1938.

Nicolae Băilă m. p.
secretar.

M.F.	CHELTUELI	Bugetat				Cheltuit			
		Lei	b.	Lei	b.	Lei	b.	Lei	b.
	I. Fondul „General disponibil”								
	<i>Biblioteca centrală</i>								
161	Pentru cumpărarea de cărți și pentru compactarea ziarelor și revistelor	8.000	—			18.547	—		
102	Muzeul central	2.000	—			2.456	—		
175	„Biblioteca populară”, Calendarul și Anuarul „Astrei”	175.000	—			151.210	—		
176	Revista „Transilvania” pentru 5 numeri, inclusive redacția	90.000	—	275.000	—	106.775	—	278.988	—
	<i>Conservarea realităților</i>								
196	Impozite către stat	128.000	—			107.192	—		
196	Taxe comunale și taxe pt. apă, hornar, asigurări și Casa Cercuală	66.900	—			57.281	—		
126	Reparaturi	20.000	—			15.363	—		
125	Încălzit	48.000	—			51.247	—		
84	Luminat	9.000	—	271.900	—	7.454	—	238.537	—
	<i>Spese de administrare</i>								
162	Salare	389.400	—			415.400	—		
104	Bani de cvartir	23.200	—			23.168	—		
182	Spese de birou, (impri- mate, porto, etc.)	70.000	—			74.652	—		
164	Cheltuieli de propagandă	30.000	—			26.152	—		
8	Secțiilor științifice din Cluj, onorar pentru secretar	54.000	—			54.000	—		
162	Adaus de scumpete pt. secretarul activ. pensionat, Romul Simu	48.000	—	614.600	—	48.000	—	641.372	—
	Transport			1.161.500	—			1.158.897	—

31 Decembrie 1937.

M.F.	VENITURI	Bugetat				Incasat			
		Lei	b.	Lei	b.	Lei	b.	Lei	b.
	I. Fondul „General disponibil“								
	<i>Dobânzi</i>								
111	Dobânzi după efecte .	15.000	—			28.297	—		
110	Dobânzi după depuneri	5.000	—	20.000	—	29.404	—	57.701	—
	<i>Publicații</i>								
97	Incasări din vânzarea								
175	broșurilor din „Biblio-								
176	teca populară“, a ca-								
	lendarului și revistei								
	„Transilvania“ . . .			50.000	—			27.038	—
	<i>Cinematografe</i>								
82	Incasări după concesiuni de cinematograf .			108.500	—			151.295	—
	<i>Subvenții</i>								
190	Diferite subvenții și ajutoare			200.000	—			150.000	—
	<i>Diverse</i>								
193	Chirii	512.900	—			591.996	—		
113	Taxe de administrare .	70.000	—			228.335	—		
196	Incasări dela chiriași in contul impozitelor și taxelor comunale și pentru apă și hornar	45.000	—			37.590	—		
161	Incasări dela imprumutătorii de cărți din „Biblioteca centrală“ pentru compactare	3.000	—			3.798	—		
191	Incasări din „Ofranda publică“ și ziua „Astrii“	50.000	—			94.243	—		
181	Venituri extraordinare	5.000	—			2.780	—		
116	Report din anul 1936 .	175.000	—	860.900	—	299.168	—	1.257.910	—
	Transport .			1.239.400	—			1.643.944	—

M.F.	CHELTUELI	Bugetat				Cheltuit			
		Lei	b.	Lei	b.	Lei	b.	Lei	b.
	Report			1.161.500			1.158.897		
	<i>Fondul de pensuni</i>								
181	Contribuțiunea „Asocia- țiunii” la augmentarea acestui fond			13.100			13.080		
	<i>Diverse</i>								
181	Pentru cheltueli nepre- văzute (extraordinare)	20.000	—			34.603	—		
97	Biblioteca „Astra” . .	—	—			18.224	—		
191	Ofranda publică	—	—			46.949	—		
	Fond pentru deschideri de credite extraordi- nare	44.800	—	64.800		—	—	99.776	
	De reportat pe anul 1938							372.191	
	I. Fondul „General inalienabil”								
194	Taxe de membri fon- datori și pe vieață . .			15.000				20.000	
	Total			1.254.400				1.663.944	

Sibiu, la 31 Decembrie 1937.

Ioan Vătășianu m. p.
controlor.

Examinând acest cont, am constatat, că este exact și

COMITETUL

Dr. Nicolae Comșa m. p.

Constantin Popp m. p.

Aprobat in ședința plenară a Comitetului

Pt. președinte :

Dr. Gheorghe Moga m. p.
vicepreședinte.

Tabloul

efectelor Fondurilor „General inalienabil“ și „General disponibil“ la 31 Decembrie 1937.

Fondul „General inalienabil“:

706 acțiuni „Albina“ Sibiu, 353 pe cursul de Lei 500	Lei
și 353 pe cursul de Lei 550	370.650.—
Nominal Lei 1000.— „Imprumut Intern de Consoli-	
dare 3 ⁰ / ₀ din 1935“, înregistrat cu	500.—
	Total . 371.150.—

Fondul „General disponibil“:

„Imprumut de Inzestrare a țării 4 ¹ / ₂ ⁰ / ₀ din 1934“ de nominal Lei 12.000.— înregistrat cu prețul de cumpărare de	8.619.—
„Imprumut Intern de consolidare 3 ⁰ / ₀ 1935“ în valoare nominală de . . .	250 500.—
„Renta Improprietăririi 5 ⁰ / ₀ 1922“ de nominal Lei 52.000.— înregistrată cu prețul de cumpărare de	19.400.—
10 acțiuni „B-ca Agrară“ Cluj, de nom. Lei 1000 pe cursul de	300.— 3.000.—
211 „ „B-ca Centrală“ Cluj, „ „ „ 250 „ „ „ 150.—	31.650.—
2 „ „Banca Românească București“ „ „ „ 500 „ „ „ 500.—	1.000.—
128 „ „Victoria“ Arad „ „ „ 10 „ „ „ 10.—	1.280.—
6 „ „Concordia“ Uzdin „ „ „ 50 „ „ „ 1.—	6.—
2 „ „Coroana“ Cluj „ „ „ 500 „ „ „ 100.—	200.—
100 „ „Făgețeană“ Făget „ „ „ 100 „ „ „ 50.—	5.000.—
60 „ „Forestiera“ Cluj „ „ „ 200 „ „ „ 250.—	15.000.—
1 „ „Minerva“ Beclean „ „ „ 500 „ „ „ 250.—	250.—
21 „ „Sălmăreana“ Seimi „ „ „ 100 „ „ „ 5.—	105.—
9 „ „Someșana“ Dej „ „ „ 200 „ „ „ 77.77	700.—
1 „ „Concordia“ Sibiu „ „ Cor. 200 „ „ „ —.—	—.—
2 „ „Hordoleana“ Hondol „ „ „ 30 „ „ „ —.—	—.—
1 „ „Antheil Schein an dem Gründungs-fonde des Austellungsgebäudes u. Gesell- schaftshauses Sibiu“, à nom. Fl. 100.—	—.— —.—

Transport Lei 336.710.—

		Report Lei 336.710'—
4	„Abrudbányai takp. r. t.“, Abrud à Fl. 50	
1	„Nagyváradi vaskohi“ à Fl. 100'—	. —'— —'—
1	„Szalmárnagybányai“ à Fl. 100'—	. —'— —'—
	„Imprumut derăsboi ungar“ Cor. 3550'—	
		<u>Total Lei 336.710'—</u>

Optări de titluri

Fondul „General disponibil“:

2 titlu provizori „Banca Română“ Dumbrăveni	Lei	
à Lei 500'— nominal		1.000'—
1 titlu provizor de 250 acțiuni „Astra Cine-		
grafică“ Sibiu, de nominal Lei 1000'— pe		
cursul de Lei 1	250'—	
1 titlu provizor de 1500 acțiuni „Astra Cine-		
grafică“ Sibiu, de nominal Lei 1000'— pe		
cursul de Lei 1	1.500'—	1.750'—
		<u>Total Lei 2750'—</u>

Sibiu, la 31 Decembrie 1937.

Ioan Isailă m. p.
contabil.

Onorat Comitet Central.

Ne luăm voie a Vă prezenta „Bilanțul“ Internatului de fete al „Asociațiunii“ și contul de „Venituri și Cheltuieli“ pe anul școlar 1937—1938, cu anexele însoțitoare, asupra cărora raportăm următoarele:

Internatul a fost cercetat în anul școlar 1937—1938, de un număr mai mare de eleve decât în anii școlari trecuți, cari fapt a îmbunătățit simțitor încasările, încât cu toate că s'a mai urcat întrucâtva plăța, față de începutul anului școlar, fără a urea taxele, rezultă la încheierea socotelilor un excedent de Lei 49.383.—.

Să înțelege că și buna și chibzuita gospodărie a ajutat ca chiar cu taxe modeste, să se realizeze excedentul amintit mai sus.

În taxele restante de Lei 71.369.— numai Lei 19.996.— sunt taxe restante din anul școlar 1937—1938, restul de Lei 51.373.— fiind taxe restante vechi.

Veniturile în cursul anului școlar 1937—1938, împreună cu excedentul reportat din anii trecuți, se urcă la suma de Lei 876.570.— și se repartizează astfel pe articole: Excedentul anilor trecuți reportat Lei 86.061.—, Taxe de la eleve Lei 635.320.—, Spese particulare Lei 140.089.—, Venituri extraordinare Lei 4.175.—, Muzică Lei 9.960.— și Dobânzi de cont curent Lei 965.

Cheltuielile în cursul acestui an școlar se urcă la suma de Lei 741.126.— și se repartizează astfel pe articole: Salarii Lei 117.204.—, Alimentare Lei 352.552.—, Contribuțiuni Lei 54.703.—, Luminați Lei 16.696.—, Încălzit Lei 87.115.—, Cheltuieli extraordinare Lei 5.199.—, Spese particulare Lei 77.957.—, Muzică Lei 8.400.—, Reparaturi Lei 16.276.— și Utenziile Lei 5.024.—.

Internatul a încasat în cursul anului școlar 1937—1938 în total	Lei 790.509.—
și a cheltuit	„ 741.126.—
rezultând un excedent al an. școl. 1937/1938	Lei 49.383.—

care împreună cu excedentul reportat din anul trecut de	Lei	86.061.—
face	Lei	135.444.—

și se reportează pe anul școlar viitor.

Internatul a adăpostit în cursul anului școlar 1937—1938, 67 eleve și 2 domnișoare particulare, dintre cari 50 au stat întreg anul, iar restul a stat cca. jumătate din anul școlar, sau numai pentru examene.

16 eleve au rămas, în parte, cu o restanță de taxă în sumă totală de Lei 19.996.—.

Terminând Dă rugăm, să aprobați conturile de încheiere „Bilanț“ și „Venituri și Cheltuieli“, verificate de Comitetul de cenzori și să dați cuvenita descărcare pe anul școlar 1937—1938.

Sibiu, la 30 Iunie 1938.

Pt. președinte :
Dr. Gheorghe Moga m. p.
vicepreședinte.

Nicolae Băilă m. p.
secretar.

Ioan Isailă m. p.
contabil.

INTERNATUL DE FETE

Activa

Bilanț General

M. F.		Lei	b.
2	Casa	13.467	—
3	Taxe restante	71.369	—
6	„Albina“	81.483	—
Total . .		166.269	—

Cheltueli

Venituri și Cheltueli

M. F.		Lei	b.
8	Salarii	117.204	—
11	Alimentare	352.552	—
9	Contribuțiuni	54.703	—
10	Luminat	16.696	—
12	Încălzit	87.115	—
13	Cheltueli extraordinare	5.199	—
15	Spese particulare	77.957	—
20	Muzică	8.400	—
17	Reparaturi	16.276	—
18	Utilizări	5.024	—
—	De reportat pe anul școlar 1938—1939	135.444	—
Total . .		876.570	—

Sibiu, la

Ioan Vătășianu m. p.
controlor.

Examinând acest cont, am constatat că este exact și în

COMITETUL

Dr. Nicolae Comșa m. p.

Constantin Popp

Aprobat în ședința plenară a Comitetului

Pt. președinte:

Dr. Gheorghe Moga m. p.
vicepreședinte.

AL „ASOCIAȚIUNII“

la 30 Iunie 1938.

Pasiva

M. F.		Lei	b.
5	Diverși creditori	30.825	—
	De reportat pe anul școlar 1938—1939 . . .	135.444	—
Total . .		166.269	—

la 30 Iunie 1938.

Venituri

M. F.		Lei	b.
7	Profitul anilor trecuți reportat	86.061	—
16	Taxe de la elevi	635.320	—
14	Venituri extraordinare	4.175	—
15	Spese particulare	140.089	—
20	Muzică	9.960	—
19	Dobânzi de cont-curent	985	—
Total . .		876.570	—

30 Iunie 1938.

Ioan Isailă m. p.
contabil.

consonanță cu cărțile de contabilitate, purtate corect.

DE CENSORI:

Dr. Gheorghe Proca m. p.

Romul Pop m. p.

Central, finută la 4 August 1938.

Nicolae Băilă m. p.
secretar.

Onorat Comitet Central!

Avem onoare a Vă prezenta, în alăturare, câte un proiect de buget pe anul 1939 și anume:

a) pentru „Asociațiune“ și

b) pentru fundațiunile administrate de „Asociațiune“.

Proiectul de buget pentru „Asociațiune“ pe anul 1939, s'a întocmit cu multă precauțiune, ținând cont la bugetarea veniturilor de încasăările reale ale „Astrei“, mai adăugând ca subvenții și ajutoare, suma ce se speră că se va realiza.

Observăm că veniturile prevăzute pentru „Asociațiune“ pe anul 1939, au un total mai mic cu Lei 252.900.— față de cel pe anul 1938 de Lei 1.413.000.— din cauză că am pierdut chiria după imobilul — în dăruimare — fost ocupat de Liceul de fete „Domnița Ileana“ și al doilea nu se mai face nici apel la „Ofranda publică“, pentru că apelurile lansate prin liste de subscripție în anii 1936 și 1937 nu au avut rezultatul dorit.

S'a îmbunătățit însă veniturile la uniti articoli bugetari cu caracter permanent, cum ar fi „Taxele de administrare“ și „Dobânzi după efecte și depuneri“.

În cadrul veniturilor s'au prevăzut la cheltuieli, sumele necesare pentru funcționarea „Asociațiunii“.

În ce privește proiectul de buget pentru fundațiunile administrate de „Asociațiune“, acesta e mai urcat față de cel din anul trecut de Lei 511.970.— cu Lei 120.745.—.

Urcarea se datorește în deosebi faptului că s'au investit sume apreciable în Rente de Stat, care aduc azi mai mult venit decât depunerile spre fructificare și în deosebi se poate observa această urcare la Fundațiunea „Ioan Petran“.

Burse și ajutoare pe anul 1939, s'au prevăzut la fundațiunile „M. Albon“, „I. Bădilă-Moldovan“, „A. Bârseanu“.

„D. Bălănescu“, „I. Monasterianu“, „P. Mureșan“, „I. Oltean“, „Dr. C. Păcurariu-Bianu“, „I. Petran“, „I. Rusu“, „N. Rusu, Poiana de Arleş“, „Iulia Pop“ și Fundațiunea „Mateștii Sale Regelui Ferdinand I“.

În încheiere rugăm Onorata Adunare Generală, să binevoiască a aproba aceste două proiecte de buget pe anul 1939.

Sibiu, la 2 August 1938.

Pt. Președinte:

Dr. Gheorghe Moga m. p.
vicepreședinte.

Nicolae Băilă m. p.
secretar.

Ioan Isailă m. p.
contabil.

Proiect de buget pentru

CHELTUELI	Lei	b.	Lei	b.
I. Fondul „General disponibil“				
Biblioteca centrală pentru cumpărarea de cărți și pentru compactarea ziarelor și revistelor	7.000	—		
Muzeul central	2.000	—		
Biblioteca populară și calendarul „Astrei“	150.000	—		
Rev. „Transilvania“ Nrul administrativ, inclusive redacția	37.000	—	196.000	—
<i>Conservarea realităților</i>				
Impozite către Stat	25.600	—		
Taxe comunale și taxe pt. apă, hornar, asigurări și Casa Cerească	67.000	—		
Reparaturi	10.000	—		
Încălzit	50.000	—		
Luminat	8.400	—	161.000	—
<i>Spese de administrare:</i>				
Salare	480.500	—		
Bani pentru chirie	33.700	—		
Spese de birou, imprimare, porto, etc.	78.000	—		
Cheltuieli de propagandă . .	55.000	—		
Secțiilor științifice din Cluj, onorar pentru secretar . .	30.000	—		
Adaus de scumpete pentru secretarul administrativ pensonat Romul Simu	36.000	—	713.200	—
Transport			1,070.200	—

„Asociațiune“ pe anul 1939.

VENITURI	Lei	b.	Lei	b.
I. Fondul „General disponibil“				
Dobânzi după efecte	30.000	—		
Dobânzi după depuneri	15.000	—	45.000	—
<i>Publicații</i>				
Incasări din vânzarea broșurilor din „Biblioteca populară“, a calendarului, revistei „Transilvania“, inclusive abonamente			75.000	—
<i>Cinematografe :</i>				
Incasări după concesiunile de cinematografe			60.000	—
<i>Subvenții :</i>				
Subvenții și ajutoare dela Stat	100.000	—		
Subvenții și ajutoare dela diferite instituțiuni și particulari	150.000	—	250.000	—
<i>Diverse</i>				
Chirii	222.000	—		
Taxe de administrare	235.000	—		
Incasări dela chiriași în contul impozitelor și celorlalte contribuțiuni	42.100	—		
Incasări dela împrumutătorii de cărți din „Biblioteca centrală pentru compactare	4.500	—		
Venituri extraordinare	10.000	—		
Report din anul 1938	196.500	—	710.100	—
Transport			1.140.100	—

CHELTUELI	Lei	b.	Lei	b.
Report			1,070.200	—
<i>Fondul de pensuni</i>				
Contribuțiunea „Asociațiunii“ la augmentarea acestui fond			19 900	—
<i>Diverse</i>				
Pentru cheltueli neprevăzute, extraordinare	10.000	—		
Fond pentru deschideri de credite extraordinare . . .	40.000	—	50.000	—
II. Fondul „General inalienabil“				
Taxe de membri fondatori și pe vleață			20.000	—
Total .			1,160.100	—

Sibiu, la 2 August 1938.

Ioan Vălășianu m. p.
controlor.

COMISIA

Dr. Ilie Beu m. p.

Dr. Liviu Ionașiu m. p.

Aprobat in ședința plenară a Comitetului

Pt. Președinte:

Dr. Gheorghe Moga m. p.
vicepreședinte.

VENITURI	L e i		b.	
Report			1,140.100	
II. Fondul „General inalienabil“				
Taxe de membri fondatori și pe vleață			20.000	
			1 160.100	

Ioan Isailă m. p.
contabil.

FINANCIARĂ

Diector Avon m. p.

Emilian Cioran m. p.

Central, ținută la 4 August 1938.

Nicolae Băilă m. p.
secretar.

Proiect de buget pentru fundațiunile admi-

CHELTUELI	Lei	b.	Lei	b.
<i>Fundațiunea Mihail Albon :</i>				
Taxă de administrare	560	—		
Burse	1.680	—		
Capitalizare	560	—	2.800	—
<i>Fundațiunea Dr. Gh. Anca :</i>				
Taxă de administrare	200	—		
Capitalizare	800	—	1.000	—
<i>Fundațiunea Ioana Bădilă și Iohana Moldovan n. Farkas, „Întru memoria lui Dimitrie Moldovan“ :</i>				
Taxă de administrare	60.780	—		
Reparaturi la casa d-ului Sibiu, str. Avram Iancu Nr. 9	30.000	—		
Burse	64.260	—		
Capitalizare	64.260	—		
Impozite și taxe comunale	84.600	—	303.900	—
<i>Fundațiunea studiosului de a V a cl. gim. Emiliu Dionisiu Bașiota Motiu, Dembul din Abrud :</i>				
Taxă de administrare	36	—		
Capitalizare	144	—	180	—
<i>Fundaș. Andreiu Bârseanu :</i>				
Taxă de administrare	1.620	—		
Ajutoare pentru bibl. populară	4.860	—		
Capitalizare	1.620	—	8.100	—
<i>Fundaș. Dimitrie Bălănescu :</i>				
Taxă de administrare	780	—		
Burse	2.800	—		
Capitalizare	320	—	3.900	—
<i>Fundaș. Andrei Boboroni :</i>				
Taxă de administrare	294	—		
Capitalizare	1.176	—	1.470	—
Transport			321.350	—

pe anul 1939

nistrate de „Asociațiune“.

VENITURI	Lei	b.	Lei	b.
<i>Fundațiunea Mihail Albon:</i>				
Dobânzi după efecte	1.500	—	2 800	—
Dobânzi după depuneri . . .	1.300	—		
<i>Fundațiunea Dr. Gh. Anca:</i>				
Dobânzi după efecte	760	—	1.000	—
Dobânzi după depuneri . . .	240	—		
<i>Fundațiunea Ioana Bădilă și Iohana Moldovan n. Farkas, „Întru memoria lui Dimitrie Moldovan“:</i>				
Dobânzi după efecte	6.900	—	303 900	—
Dobânzi după depuneri . . .	15.000	—		
Chirii	282.000	—		
<i>Fundațiunea studiosului de a V-a cl. gim. Emiliu Dionisiu Bașiota Motiu, Dembul din Abrud:</i>				
Dobânzi după depuneri . . .	180	—	180	—
<i>Fundaș. Andreiu Bârseanu:</i>				
Dobânzi după efecte	5.600	—	8.100	—
Dobânzi după depuneri . . .	2.500	—		
<i>Fundaș. Dimitrie Bălănescu:</i>				
Dobânzi după efecte	2.700	—	3 900	—
Dobânzi după depuneri . . .	1.200	—		
<i>Fundaș. Andrei Boboroni:</i>				
Dobânzi după efecte	1.200	—	1.470	—
Dobânzi după depuneri . . .	270	—		
Transport			321.350	—

CHELTUELI	Lei	b.	Lei	b.
Report . . .			321.350	—
<i>Fundaş. Gh. Boeriu din Vad:</i>				
Taxă de administrare	174	—		
Capitalizare	696	—	870	—
<i>Fundaşiiunea Adam Buda:</i>				
Taxă de administrare	84	—		
Capitalizare	336	—	420	—
<i>Fundaş. Gregoriu Bozacu:</i>				
Taxă de administrare	36	—		
Capitalizare	144	—	180	—
<i>Fundaşiiunea Balomireană:</i>				
Taxă de administrare	38	—		
Capitalizare	152	—	190	—
<i>Fundaş. Dimitrie Birăuşi:</i>				
Taxă de administrare	25	—		
Capitalizare	100	—	125	—
<i>Fundaşiiunea anonimă Dobâca:</i>				
Taxă de administrare	37	—		
Capitalizare	148	—	185	—
<i>Fundaşiiunea George Filep:</i>				
Taxă de administrare	—	—		
Capitalizare	—	—	—	—
<i>Fundaşiiunea Gregoriu Forro:</i>				
Taxă de administrare	94	—		
Capitalizare	376	—	470	—
<i>Fundaşiiunea Ioan Gallianu:</i>				
Taxă de administrare	38	—		
Capitalizare	152	—	190	—
<i>Fundaş. Gregoriu Hangea:</i>				
Taxă de administrare	—	—		
Capitalizare	40	—	40	—
Transport			324.020	

VENITURI	Lei	b.	Lei	b.
Report .			321.350	—
<i>Fundaş. Gh. Boeriu din Vad:</i>				
Dobânzi după efecte. . . .	800	—		
Dobânzi după depuneri . . .	70	—	870	—
<i>Fundaşiiunea Adam Buda:</i>				
Dobânzi după efecte. . . .	180	—		
Dobânzi după depuneri . . .	240	—	420	—
<i>Fundaşiiunea Gregoriu Bozacu:</i>				
Dobânzi după efecte. . . .	30	—		
Dobânzi după depuneri . . .	150	—	180	—
<i>Fundaşiiunea Balomireană:</i>				
Dobânzi după depuneri . . .	190	—	190	—
<i>Fundaş. Dimitrie Birăuşiu:</i>				
Dobânzi după depuneri . . .	125	—	125	—
<i>Fundaş. Anonimă Dobâca:</i>				
Dobânzi după depuneri . . .	185	—	185	—
<i>Fundaşiiunea George Filep:</i>				
Dobânzi după efecte. . . .	—	—		
Dobânzi după depuneri . . .	—	—	—	—
<i>Fundaşiiunea Gregoriu Forro:</i>				
Dobânzi după efecte. . . .	220	—		
Dobânzi după depuneri . . .	250	—	470	—
<i>Fundaşiiunea Ioan Gallianu:</i>				
Dobânzi după depuneri . . .	190	—	190	—
<i>Fundaş. Gregoriu Hangea:</i>				
Dobânzi după depuneri . . .	40	—	40	—
Transport .			324.020	—

CHELTUELI	Lei	b.	Lei	b.
Report .			324 020	—
<i>Fundațiunea Avram Iancu:</i>				
Taxă de administrare	272	—		
Capitalizare	1.088	—	1.360	—
<i>Fundațiunea Ioan Iancu:</i>				
Taxă de administrare	88	—		
Capitalizare	352	—	440	—
<i>Fundațiunea comerciantului Nicolae Marinovici senior din Reghinul săsesc:</i>				
Taxă de administrare	82	—		
Capitalizare	328	—	410	—
<i>Fundațiunea Dr. Ioan Moga și soția Ana n. Bologa:</i>				
Taxă de administrare	76	—		
Capitalizare	304	—	380	—
<i>Fundațiunea soților Ninița și Daniel I. Monasterianu:</i>				
Taxă de administrare	6.400	—		
Burse și ajutoare	19.600	—		
Capitalizare	6.000	—	32.000	—
<i>Fundaț. Sidonia Munteanu:</i>				
Taxă de administrare	390	—		
Capitalizare	1.560	—	1.950	—
<i>Fundaț. Petru Mureșianu:</i>				
Taxă de administrare	1.120	—		
Burse	2.900	—		
Capitalizare	1.580	—	5.600	—
<i>Fundaț. Andreiu Mureșianu:</i>				
Taxă de administrare	180	—		
Capitalizare	720	—	900	—
Transport .			367.060	—

VENITURI	Lei	b.	Lei	b.
Report .			324.020	—
<i>Fundațiunea Avram Iancu:</i>				
Dobânzi după efecte	1.100	—		
Dobânzi după depuneri	260	—	1.360	—
<i>Fundațiunea Ioan Iancu:</i>				
Dobânzi după efecte	180	—		
Dobânzi după depuneri	260	—	440	—
<i>Fundațiunea comerciantului Nicolae Marinovici senior din Reghinul-săsesc:</i>				
Dobânzi după efecte	180	—		
Dobânzi după depuneri	230	—	410	—
<i>Fundațiunea Dr. Ioan Moga și soția Ana n. Bologa:</i>				
Dobânzi după efecte	180	—		
Dobânzi după depuneri	200	—	380	—
<i>Fundațiunea soților Ninița și Daniel I. Monasterianu:</i>				
Dobânzi după efecte	30.200	—		
Dobânzi după depuneri	1.800	—	32.000	—
<i>Fundaț. Sidonia Munteanu:</i>				
Dobânzi după efecte	1.500	—		
Dobânzi după depuneri	450	—	1.950	—
<i>Fundațiunea Petru Mureșianu:</i>				
Dobânzi după efecte	4.800	—		
Dobânzi după depuneri	800	—	5 600	—
<i>Fundaț. Andreiu Mureșianu:</i>				
Dobânzi după efecte	700	—		
Dobânzi după depuneri	200	—	900	—
Transport .		—	367.060	—

CHELTUELI	Lei	b.	Lei	b.
Report			367.060	—
<i>Fundaș. Dr. Ioan Nichita :</i>				
Taxă de administrare	212	—		
Capitalizare	848	—	1.060	—
<i>Fundațiunea Ioan Olteanu :</i>				
Taxă de administrare	800	—		
Burse	1.600	—		
Capitalizare	1.600	—	4.000	—
<i>Fundaș. Nicolae Opincariu :</i>				
Taxă de administrare	34	—		
Capitalizare	136	—	170	—
<i>Fundaș. Ioan Oncescu :</i>				
Taxă de administrare	22	—		
Capitalizare	88	—	110	—
<i>Fundaș. Ioan Popp Maior :</i>				
Taxă de administrare	76	—		
Capitalizare	304	—	380	—
<i>Fund. Dr. C. Păcurariu Bianu :</i>				
Taxă de administrare	3.780	—		
Burse	6.000	—		
Premii literare	6.000	—		
Capitalizare	3.120	—	18.900	—
<i>Fundațiunea Ioan Petran :</i>				
Taxă de administrare	45.000	—		
Burse	70.000	—		
Capitalizare	70.000	—	185.000	—
<i>Fundațiunea M. Sale Regelui Ferdinand I. al României :</i>				
Taxă de administrare	1.240	—		
Burse	4.000	—		
Capitalizare	960	—	6.200	—
Transport			582.880	—

VENITURI	Lei	b.	Lei	b.
Report .			367.060	—
<i>Fundaş. Dr. Ioan Nichita :</i>				
Dobânzi după efecte	1.060	—		
Dobânzi după depuneri	—	—	1.060	—
<i>Fundaşiiunea Ioan Olteanu :</i>				
Dobânzi după efecte	3.400	—		
Dobânzi după depuneri	600	—	4.000	—
<i>Fundaş. Nicolae Opincariu :</i>				
Dobânzi după depuneri	170	—	170	—
<i>Fundaşiiunea Ioan Oncescu :</i>				
Dobânzi după efecte	—	—		
Dobânzi după depuneri	110	—	110	—
<i>Fundaş. Ioan Popp Maior :</i>				
Dobânzi după efecte	180	—		
Dobânzi după depuneri	200	—	380	—
<i>Fund. Dr. C. Păcurariu Bianu :</i>				
Dobânzi după efecte	13.600	—		
Dobânzi după depuneri	5.300	—	18 900	—
<i>Fundaşiiunea Ioan Petron :</i>				
Dobânzi după efecte	160.000	—		
Dobânzi după depuneri	25.000	—	185.000	—
<i>Fundaşiiunea M. Sale Regelui Ferdinand I. al României :</i>				
Dobânzi după efecte	3.700	—		
Dobânzi după depuneri	2.500	—	6.200	—
Transport .			582.880	—

CHЕLTУЕБИ	Lei	b.	Lei	b.
Report .			582.880	—
<i>Fundaș. Radu M. Răureanu:</i>				
Taxă de administrare	30	—		
Capitalizare	120	—	150	—
<i>Fundaș. Ioan și Zinca Roman:</i>				
Taxă de administrare	76	—		
Capitalizare	304	—	380	—
<i>Fundaș. Ioan Rusu, medic și soția sa Catalina:</i>				
Taxă de administrare	1.200	—		
Burse	3.300	—		
Capitalizare	1.500	—	6.000	—
<i>Fundaș. N. Rusu și soția sa Cornelia Man din Poiana de Arieș:</i>				
Taxă de administrare	7.880	—		
Burse	23.600	—		
Capitalizare	7.920	—	39.400	—
<i>Fundaș. Dr. Gregoriu Sândeian:</i>				
Taxă de administrare	154	—		
Capitalizare	616	—	770	—
<i>Fundaș. Teodor Sandul:</i>				
Taxă de administrare	—	—		
Capitalizare	—	—	—	—
<i>Fundațiunea Ioan Simu:</i>				
Taxă de administrare	27	—		
Capitalizare	108	—	135	—
<i>Fundațiunea Simeon și Lețitia Stoica:</i>				
Taxă de administrare	24	—		
Capitalizare	96	—	120	—
Transport .			629.835	—

VENITURI	Lei	b.	Lei	b.
Report			582.880	—
<i>Fundaş. Radu M. Râureanu:</i>				
Dobânzi după depuneri . .	150	—	150	—
<i>Fundaş. Ioan şi Zinca Roman:</i>				
Dobânzi după efecte	180	—		
Dobânzi după depuneri . .	200	—	380	—
<i>Fundaş. Ioan Rusu, medic şi soţia sa Catalina:</i>				
Dobânzi după efecte	5 300	—		
Dobânzi după depuneri . .	700	—	6.000	—
<i>Fundaş. N. Rusu şi soţia sa Cornelia Man din Poiana de Arieş:</i>				
Dobânzi după efecte	26.800	—		
Dobânzi după depuneri . .	12.600	—	39.400	—
<i>Fundaş. Dr. Gregoriu Sândeian:</i>				
Dobânzi după efecte	500	—		
Dobânzi după depuneri . .	270	—	770	—
<i>Fundaş. Teodor Sandul:</i>				
Dobânzi după efecte	—	—		
Dobânzi după depuneri . .	—	—	—	—
<i>Fundaş. Ioan Simu:</i>				
Dobânzi după depuneri . .	135	—	135	—
<i>Fundaş. Simeon şi Le- lişia Stoica:</i>				
Dobânzi după efecte	—	—		
Dobânzi după depuneri . .	120	—	120	—
Transport .			629.835	—

CHELTUELI	Lei	b.	Lei	b.
Report			629 835	—
<i>Fundaş. Demetriu Suciu:</i>				
Taxă de administrare	—	—		
Capitalizare	30	—	30	—
<i>Fundaşunea Iulia Pop:</i>				
Taxă de administrare	570	—		
Burse	1.700	—		
Capitalizare	580	—	2 850	—
Total			632.715	—

Sibiu, la 2 August 1938.

Ioan Vătăşianu m. p.
controlor.

C O M I S I A

Dr. Ilie Beu m. p.

Dr. Liviu Ionaşiu m. p.

Aprobat în şedinţa plenară a Comitetului

Pt. preşedinte:

Dr. Gheorghe Moga m. p.
vicepreşedinte.

VENITURI	Lei	b.	Lei	b.
Report .			629.835	—
<i>Fundaş. Demetriu Suci:</i>				
Dobânzi după efecte	—	—		
Dobânzi după depuneri . .	30	—	30	—
<i>Fundaşunea Iulia Pop:</i>				
Dobânzi după efecte	2.000	—		
Dobânzi după depuneri . .	850	—	2.850	—
Total .			632.715	—

Ioan Isailă m. p.
contabil.

FINANCIARĂ

Victor Aron m. p.

Emilian Cioran m. p.

Central, ținută la 4 August 1938.

Nicolae Băilă m. p.
secretar.

IV. Din fundațiunea „Daniel Monasterianu“ :

1. Făgărășan Traian, elev lice., cl. IV. Dej	Lei	1000
2. Rus Pompetu, elev cl. II., Dej	„	1000
3. Virgintia Ghișe, șc. norm. „A. Șaguna“ cl. VI., Sibiu	„	1000
4. Ceama Romulus, ucente eroitor, an. IV. Sibiu	„	500
5. Moldovan Aurel, ucente librar, Sibiu	„	500
6. Beldean Ioan, ucente Uzina Electrică, Sibiu.	„	500
7. Crețoiu Ioan, ucente tipograf, Sibiu.	„	500
8. Simțion Nicolae, ucente tipograf, Sibiu	„	500
9. Văcaru Ioan, elev gimn. de meserii, Cisnădie	„	500
10. Pop Constantin, ucente sculptor, Orăștie	„	500
11. Săbăduș Nicușor, ucente tâmplar, Bața	„	500
12. Trifan Gh. Onoriu, ucente tipograf, Sibiu	„	500

V. Din fundațiunea „Ioan Petran“ :

1. Sas Nicolae, student Acad. de muzică, anul III. Cluj	„	4000
2. Nanu Gheorghe, stud. an. prep. Școala Politehnică, București	„	4000
3. Stan Emil, stud. Acad. Com. an. II., Cluj	„	4000
4. Sas Gheorghe, stud. Acad. Com. an. II., Cluj	„	4000
5. Karagheorghevița Ecaterina, stud. Acad. de Arte frumoase, București	„	4000
6. Gropeanu Ioan, elev cl. IV. gimn. Indus- trial, Deva	„	1000
7. Nuțiu Teodor, elev. cl. I. gimn. Industrial Sibiu.	„	1000
8. Radu Traian, elev cl. IV. gimn. Indus- trial, Rupea	„	1000
9. Ionescu Aron, cl. I. gimn. Industrial, Brașov	„	1000
10. Ocneanu Aurel, elev cl. I. gimn. Indus- trial, Sibiu	„	1000
11. Savu Aurel, elev cl. II. gimn. Industrial, Sibiu	„	1000

12. Pantiloiu Stimon, elev cl. II. gimn. Industrial, Sibiu	”	1000
13. Crețu Ioan, elev cl. II. gimn. Industrial, Sibiu	”	1000
14. Neagu Teodor, elev cl. VI. gimn. Industrial, Cîsnădie	”	1000
15. Țîfra Gheorghe, elev cl. VI. gimn. Industrial, Cîsnădie	”	1000

VI. Din fundațiunea „Ioan Albon“ :

1. Bobeș Cornelia, lic. com. cl. VI. Sibiu	Let	500
2. Dorobanț Ioan, elev Șc. de conductori mîneri cl. I., Bata Mare	”	500

VII. Din fundațiunea „Petru Mureșan“ :

1. Mureșan Aurora, lic. de fete cl. IV., Oradea Let	2500
---	------

VIII. Din fundațiunea „Dimitrie Bălănescu“ :

1. Hocitotă Isata, elev cl. V. Sibiu	Let	2000
--	-----	------

IX. Din fundațiunea „Ioan Rusu și soția sa Ecaterina“ :

1. Botha Adriana, elevă la liceul de fete cl. VI. Cluj	Let	2500
--	-----	------

X. Din Fondul de teatru român :

1. Oltean Ioan, stud. univ., Berlin	Let	5000
		Total . Let 140 500

T A B L O U

sumar al conferințelor și prelegerilor populare după categoria materiilor.

1. Despre „Asociațiune” și importanța ei	86
2. Comemorări de ale bărbaților distinși ai neamului	43
3. Educația cetățenească (mai ales despre noua constituție)	365
4. Sfaturi medicale și igienice	138
5. Religiei	174
6. Juridice	91
7. Istorie (însemnătatea zilelor de sărbătoare națională și din trecutul neamului nostru)	84
8. Despre Școlile țărănești	46
9. Despre Șolmi	38
10. Despre Casele Naționale	4
11. Chestiuni culturale	41
12. Chestiuni economice (agronomie, gospodărie meșterii)	227
13. Probleme sociale	168
14. Despre pomicultura	32
15. „ stupărit	12
16. „ creșterea vitelor	57
17. „ antirevizionism	48
18. „ jocuri, porturi și obiceiuri românești	33
19. Varia (geografie, științe popularizate, despre alte țări, radio și conferințe nespecificate)	1001
Total	2688

Tablou sumar

al conferințelor și prelegerilor populare, al Bibliotecilor populare și al despărțămintelor central-județene și de plasă cu președinții lor.

Nr. crt.	DESPĂRȚĂMÂNTUL	Nr. conf. și preleg. populare	Nr. Bi-l. populare	N U M E L E președinților și ocupațiunea lor
1	I. Alba	—	8	E. Hulea, prof.
2	Abrud	—	—	I. Micu, prof.
3	Aiud	—	2	O. Hulea, prof.
4	Ighiu	—	20	P. Circo, preot
5	Ocna Mureș	—	—	Dr. I. Rișca, avocat
6	Sebeș	—	21	Dr. V. Oana, protopop
7	Teiuș	—	1	Dr. Bărluțiu, primpretor
8	Vințul de jos	—	8	lipsește
9	Zlatna	—	26	I. Fodorean, preot
10	II. Arad	32	13	Dr. I. Marșieu, avocat
11	Hălmaگیu	4	9	lipsește
12	Ineu	—	—	Mihaiu Cosma, protopop
13	Nădlac	—	1	Dr. P. Oprișca, vicepreședinte
14	Pecica	—	4	Eugen Imbuzeanu, primpretor
15	Săvârșin	—	—	Petre Binchici, preot
16	Sebiș	—	—	Dr. T. Popa, primpretor
17	Șiria	—	2	Dr. Sim. Pop-Zaslo, primpretor
18	III. Bihor (Oradea)	4	71	Dr. T. Popa, avocat
19	Beiuș	—	3	Dr. Nic. Flueraș, dir. lic.
20	Salonta	—	2	C. Safta, dir. gimn. de băieți
21	Săcueni	—	2	Cornel Chișiu, primpretor
22	Tinca	—	6	Dr. A. P. Bănuțiu
23	Vaşcău	—	1	lipsește
24	IV. Brașov	—	27	Dr. Nic. Căliman, medic
25	Bran	—	—	Dr. Aurel Stoian, medic
26	Budila	27	1	I. Curcubătă, preot
27	Buzău	—	4	I. Modroi, preot
28	Codlea	—	10	G. Preșmereanu, preot
29	Feldioara	—	3	Ilie Ioanovici, preot
30	Hărman	—	1	D. Greceanu, preot
31	Râșnov	—	—	lipsește
32	Săcele	—	7	Ioan Tăraș, prof.
33	Târlungeni	—	—	I. Bărbat, pr.
34	Teliu	—	1	Aurel Radu, preot
35	Zărnești	—	7	Ilie Piso, preot
36	V. Caransebeș	—	14	Dr. C. Corneanu, avocat
37	Orșova	—	7	Tr. Țăranu, prof.
38	Sacul	—	1	Vasile Soceneanțu, preot
39	Teregoava	—	4	lipsește
40	VI. Caraș (Oravița)	—	26	Ilie Rusmir, prof.

Nr. crt.	DESPĂRȚĂMÂNTUL	Nr. conf. și preleg. populare	Nr. Bibl. populare	N U M E L E președinților și ocupațiunea lor
41	Bocșa	—	1	C. Manciu, ing.
42	Bozovici	—	15	Al. Boldescu
43	Moldova nouă	—	9	Ioan Oravițanu, preot
44	Reșița	—	5	Dr. N. Roșu, medic
45	Sasca Montană	—	1	Gh. Târba, preot
46	VII. Cetatea Albă	46	29	T. Iacobescu, deputat
47	VIII. Ciuc (Mierc. Ciuc.)	698	50	T. Spiru, dir. de gim.
48	Bicazul ard.	—	1	T. Cădea, pr.
49	Gheorgheni	—	6	Teodor Chindea, prof.
50	Sănmărtin	—	4	S. Both, prof.
51	IX. Cluj	—	8	Dr. Iuliu Hațieganu, prof.
52	Almaș	—	27	Romul Rusu, primpretor
53	Câmpia	—	—	Bungărdean, pr.
54	Huedin	—	16	Aurel Munteanu, protopop
55	Mociu	—	23	Dr. E. Mureșanu, cons. de C. Apel
56	X. Făgăraș	4	30	Valeriu Literat, prof.
57	Arpaș	3	9	Dr. O. Boeriu, medic
58	Cincul	87	9	Ioan Brumbea, inv. dir.
59	Șercaia	—	3	Petre Basarabescu, judecător șef
60	Viștea	—	11	V. Voineag, preot
61	XI. Hunedoara (Deva)	10	16	Dr. E. Caba, medic
62	Baia de Criș	—	—	Dr. Nerva Oncu, adv.
63	Brad	—	2	C. Ciocan, dir. lic.
64	Dobra	—	—	Iosif Morariu, protopop
65	Geoagiu	—	25	A. Romaș, prof.
66	Hațeg	4	4	I. Ciocan, protopop
67	Hunedoara	12	17	N. Suci, preot
68	Ilija	19	17	Iuliu Josan, protopop
69	Jiu	13	8	Iosif Iancu, ing.
70	Orăștie	—	14	Gh. Voișan, avocat
71	Pui	—	9	Dr. Mihai Tîrea, adv.
72	XII. Maramureș	—	27	Dr. V. Ilea, medic
73	Iza	—	—	Gh. Comșa, protopop
74	Vișeu	—	—	Dr. Ioan Dan, medic
75	XIII. Mureș (Tg.-Mureș)	45	13	Dr. I. Bozdog, prof
76	Band	—	11	Iuliu Man, preot
77	Gurghiu	—	10	Leon Ternoveanu, preot
78	Miercurea-Nirajului]	9	9	I. Oltean, preot
79	Râciu	—	5	S. Nicoară
80	Reghin	1259	70	Dr. Eug. Nicoară, medic
81	Teaca	—	7	Dr. A. Caliani, adv.
82	Toplița	—	2	Dr. I. Luca, notar public
83	XIV. Năsăud (Bistrița)	9	36	Ioan Pavel, rev. școlar i. r.
84	Năsăud	6	6	Iuliu Moisil, prof. p.
85	XV. Odorheiu	14	1	S. Rusan, prof.
86	I. G. Duca	22	5	Iustin Șalanțiu, dir. șc. n.
87	Ocland	230	15	Dr. Macedon Cionca, primpretor
88	Praid	—	1	E. Sămărghițan, pr.
89	XVIII. Sălaj	—	26	Leontin Ghergariu, dir. lic.
90	Băsești	6	3	Laurențiu Bran, preot
91	Careii mari	4	4	A. Coza, prof.
92	Crasna	—	—	Dr. L. Ciato, adv.
93	Jibou	—	16	Dumitru Ilea, inv. dir.

Nr. crt.	DESPĂRTĂMÂNTUL	Nr. conf. și preleg. poporale	Nr. Bibl. poporale	NUMELE președinților și ocupațiunea lor	
94	Șimleu	—	6	Dr. I. Ossian, v.-p.	
95	Tășnad	—	13	Al. Mihuțiu, protop.	
96	XVII. Satu-Mare	9	36	Dr. Eugen Seleş, dir. lic.	
97	Baia-Mare	—	16	Alex. Breban, protopop	
98	C. Mănăștur	—	22	Emil Dragomir, preot	
99	Chioar	—	35	Al. Nilvan, dir. de bancă	
100	Oașiu	—	1	Gh. Pușcașiu, ing. silv.	
101	Seini	—	2	Al. Brâncoveanu, preot	
102	Ugocea	—	1	V. Dragoș, primpretor	
103	XVIII. Severin (Lugoj)	—	3	Tiberiu Mitâr, dir. șc.	
104	XIX. Sibiu	—	95	Silviu Teposu, insp. gen. școlar	
105	Avrig	—		Dr. O. Vraciu, medic	
106	Miercurea	—		Pant. Bratu, primpretor	
107	Nocrich	—		Dr. I. Tatu, medic	
108	Ocna-Sibiului	—		Nicolae Albu, primar	
109	Săliște	—		Dr. D. Borcia, protopop	
110	XX. Someș (Dej)	—		37	Gh. Mânzat, protopop
111	Beclean	—		3	Ioan Cărcu, controlor fin.
112	Gărbău	—		5	G. Deac, preot
113	Gherla	—		33	Dr. E. Precup, dir. lic.
114	Tg.-Lăpușului	1	12	Ștefan Gheție, protopop	
115	XXI. T.-Mare (Sighiș.)	21	12	H. Teculescu, dir. lic.	
116	Agnita	—	18	Dr. Romul Curta, adv.	
117	Hendorf	—	12	Valeriu Rodean, dir.	
118	Mediaș	14	13	C. Mușlea, dir. de bancă	
119	Șeica-mare	—	—	Dr. Oct. Deac, medic	
120	XXII. T.-Mică (Blaj)	—	38	Dr. St. Manciuca, prof.	
121	Dumbrăveni	—	3	Nicolae Negruț, dir. lic.	
122	Diciosânmărtin	27	19	I. Vulcuțiu, dir. gimn.	
123	XXIII. Timișoara	—	27	Dr. P. Țiucra, protopop	
124	Biled	—	1	Dr. I. Dămian not. publ.	
125	Buziaș	—	—	Ioan Gheția, protopop	
126	Ciacova	—	—	A. Ghilezan, protopop	
127	Deta	—	7	Petru Bizeria, preot	
128	Lipova	—	1	Sever Bocu	
129	Recaș	—	—	Iuliu Tioldan, preot	
130	Periam	—	—	Dr. A. Deacu, primpretor	
131	Sănnicolaul-mare	—	3	Ionel Deac, primpretor	
132	Vinga	—	—	Sava Seculiu, protopop	
133	Comloșul-mare	—	—	Dr. St. Cioranu, protopop	
134	XXIV. Treiscaune	16	16	Eugen Sibianu, șef-cont.	
135	Baraolt	—	5	Dr. I. Brătfăleanu	
136	Covasna	—	—	Dr. I. Culca, adv.	
137	Ozun	12	8	Victor Folea, preot	
138	Tg.-Săcuiesc	—	3	I. Rafiroiu, preot	
139	XXV. Turda	—	28	Dr. C. Aldea, adv.	
140	Câmpeni	—	—	Sorin Furdui	
141	Câmpia Turzii	21	12	Ionel Floașiu, ing.	
142	Iara	—	—	Teodor Folea, preot	
143	Ludoș	—	—	Dr. V. Rusu	
144	Sălcuia	—	—	V. Span, protopop	
145	XXVI. București	—	—	Ștefan Pop, dir. lic.	
146	XXVII. Constanța	—	57	C. Tudoran, institutor	
Total general		2688	1552		

TABLOUL

membriilor „Asociațiunii“ (despre al căror deces am primit știri) decedați în anul 1937/38.

I. Membri fondatori:

1. *Dr. Ilie Iancu*, medic, Sibiu;
2. *Andrei Ghidiu*, protopop, Caransebeș.

II. Membri pe viață:

1. *Iacob Popa*, canonic, membru în comitetul central al Asociațiunii, Blaj;
2. *Alexandru Lupeanu-Melin*, dir. de liceu, membru în comitetul central al Asoc., Blaj;
3. *Ștefan Roșianu*, canonic, membru în comitetul central al Asociațiunii, Blaj;
4. *Octavian Goga*, fost prim-ministru, membru în comitetul central al Asociațiunii, Clucea;
5. *Dr. Emanuil Ilcuș*, medic, Sibiu;
6. *Dr. Aurel Oprea*, cons. de Curte de Apel, Boeșa Montană;
7. *Trandafir Preda*, dir. ltc. comercial, membru în comitetul de cenzori al Asoc., Sibiu.

Tabloul sumar al membrilor „Asociațiunii“.

I.	Membrî onorari	13
II.	Membrî activi ai secțiilor	121
III.	Membrî fondatori ai Casei Naționale	111
IV.	Membrî fond., pe viață și activi ai „Asoc.“	5947
Total		6192

		Membri fondatori	Membri pe viață	Membri activi	Total
1. Reg.	Astra Bănățeană	1	15	—	16
2. Desp.	I. Alba	12	13	—	25
3. „	Abrud	2	20	—	22
4. „	Atud	7	88	—	95
5. „	Ighiu	1	5	—	6
6. „	Oena Mureșului	—	10	—	10
7. „	Sebeș	5	44	—	49
8. „	Teiuș	3	16	—	19
9. „	Dințul de jos	3	41	—	44
10. „	Zlatna	8	24	—	32
11. „	II. Arad	36	82	—	118
12. „	Hălmagiu	9	37	—	46
13. „	Ineu	5	33	—	38
14. „	Nădlac	6	—	—	6
15. „	Peclea	9	27	—	36
16. „	Radna	4	12	—	16
17. „	Săvârșin	6	24	—	30
18. „	Sebiș	1	12	—	13
19. „	Șiria	—	6	—	6
20. „	III. Bihor (Oradea)	28	50	—	78
21. „	Betuș	2	23	—	25
22. „	Beltu	—	1	—	1
23. „	Celca	1	13	—	14

		Membri fondatori	Membri pe viață	Membri activi	Total	
24.	Desp.	Mărghita	2	11	—	13
25.	"	Salonta mare . .	3	5	—	8
26.	"	Săcueni	1	2	—	3
27.	"	Tinea	1	11	—	12
28.	"	Dășcău	—	1	—	1
29.	"	IV. Brașov	45	265	—	310
30.	"	Bran	5	11	—	16
31.	"	Budila	3	7	—	10
32.	"	Buzău	—	—	—	—
33.	"	Codlea	1	4	—	5
34.	"	Feldioara	—	10	—	10
35.	"	Hărman	4	4	—	8
36.	"	Râșnov	—	10	—	10
37.	"	Săcele	—	18	—	18
38.	"	Telnu	—	—	—	—
39.	"	Zărnești	7	53	—	60
40.	"	V. Caraș (Oravița) .	2	22	—	24
41.	"	Boeșa	—	11	—	11
42.	"	Bozovici	2	50	—	52
43.	"	Moldova Nouă . .	1	9	—	10
44.	"	Reșița	2	—	—	2
45.	"	„Dichente Babeș“	1	8	—	9
46.	"	VI. Cluc (Miercurea Cluc) .	2	29	—	31
47.	"	Bicazul	5	8	—	13
48.	"	Gheorgheni	1	12	—	13
49.	"	Sânărtin	—	—	—	—
50.	"	VII. Cluj	42	155	—	197
51.	"	Almaș	3	22	—	25
52.	"	Câmpia (Șărmaș)	1	3	—	4
53.	"	Huedin	5	68	—	73
54.	"	Moclu	1	22	—	23
55.	"	VIII. Făgăraș	15	65	56	136
56.	"	Arpașul de jos . .	—	—	17	17
57.	"	Cincul mare . . .	3	9	—	12
58.	"	Șercata	3	27	—	30
59.	"	• Viștea de jos . .	3	39	—	42
60.	"	IX. Hunedoara (Deva)	10	45	—	55
61.	"	Bala de Criș . . .	—	16	—	16

		Membri fondatori	Membri pe viață	Membri activi	Total	
62.	Desp.	Brad	3	52	—	55
63.	"	Dobra	—	9	—	9
64.	"	Geoagiul de jos	7	37	—	44
65.	"	Hațeg	3	25	—	28
66.	"	Hunedoara	11	37	—	48
67.	"	Iltia Mureșană	—	8	—	8
68.	"	Jiu	13	38	—	51
69.	"	Orăștie	22	80	—	102
70.	"	Pul	2	36	—	38
71.	"	Sarmisegetuza	—	1	—	1
72.	"	Simeria	—	9	—	9
73.	"	X. Maramureș (Sighet)	3	19	—	22
74.	"	Iza	—	23	—	23
75.	"	Dișeu	—	3	—	3
76.	"	XI. Mureș (Tg.-Mureș)	22	46	—	68
77.	"	Band	—	5	—	5
78.	"	Gurghiu	2	8	—	10
79.	"	Mtercurea-Niraj	—	—	—	—
80.	"	Râciu	2	8	—	10
81.	"	Reghin	8	37	—	45
82.	"	Teaca	3	16	—	19
83.	"	Toplița	10	14	—	24
84.	"	XII. Năsăud (Bistrița)	16	25	—	41
85.	"	Năsăud	22	85	—	107
86.	"	XIII. Odorheiu	5	8	—	13
87.	"	I. G. Duca	1	6	—	7
88.	"	Ocland	—	—	—	—
89.	"	Prad	—	—	—	—
90.	"	XIV. Sălaj (Zălau)	7	76	—	83
91.	"	Băsești	10	51	—	61
92.	"	Careii Mari	22	58	—	80
93.	"	Crasna	1	21	—	22
94.	"	Jibou	5	56	—	61
95.	"	Șimleu	8	28	—	36
96.	"	Tășnad	2	51	—	53
97.	"	Valea lui Mihai	3	10	—	13
98.	"	XV. Satu-Mare	6	8	—	14
99.	"	Ardud	—	—	—	—

			Membri fondatori	Membri pe viață	Membri activi	Total
100.	Desp.	Bata Mare	32	63	—	95
101.	"	Chioar	15	43	—	58
102.	"	Mănăştur	11	19	—	30
103.	"	Oaşu	—	1	—	1
104.	"	Seini	1	6	—	7
105.	"	Ugocea	2	—	—	2
106.	"	XVI. Severin (Lugoj)	11	28	—	39
107.	"	Caransebeş	21	30	—	51
108.	"	Orşova	9	65	—	74
109.	"	Teregova	3	7	—	10
110.	"	Sacul	1	—	—	1
111.	"	XVII. Sibiu	60	190	254	504
112.	"	Avrig	—	38	—	38
113.	"	Miercurea	5	31	—	36
114.	"	Nocrich	5	28	—	33
115.	"	Sălişte	9	47	—	56
116.	"	XVIII. Someş (Dej)	16	42	—	58
117.	"	Beelean	1	14	—	15
118.	"	Ciacht-Gârbău	—	49	—	49
119.	"	Gherla	5	17	—	22
120.	"	Ileanda-Mare	1	1	—	2
121.	"	Tg. Lăpuşului	4	15	21	40
122.	"	XIX. T. mare (Sighişoara)	10	18	—	28
123.	"	Agnita	1	11	—	12
124.	"	Hendorf	—	8	—	8
125.	"	Mediaş	20	40	—	60
126.	"	Rupeni (Cohalm)	4	19	—	23
127.	"	Şeica mare	8	15	—	23
128.	"	XX. T. mică (Blaj)	11	53	—	64
129.	"	Dietsân-mărtin	6	20	46	72
130.	"	Dumbrăveni	24	25	—	49
131.	"	Iernut	5	25	—	30
132.	"	XXI. Timiş-Torontal	18	110	—	128
133.	"	Biled	—	—	—	—
134.	"	Buziaş	3	11	—	14
135.	"	Ciacova	3	26	—	29
136.	"	Deia	1	5	—	6
137.	"	Jimbolta	2	—	—	2

		Membri fondatori	Membri pe viață	Membri activi	Total	
138.	Desp.	Lipova	8	40	—	48
139.	"	Recaș	—	4	—	4
140.	"	Periam	—	—	—	—
141.	"	Sânnicolaul mare	4	37	—	41
142.	"	Uinga	2	6	—	8
143.	"	Comloșul mare .	—	—	—	—
144.	"	XXII. Treiscaune . . .	12	45	—	57
145.	"	Covasna	1	5	—	6
146.	"	Ozun	—	3	—	3
147.	"	Tg.-Săcuiesc . . .	1	15	—	16
148.	"	XXIII. Turda	6	52	—	58
149.	"	Câmpeni	7	13	32	52
150.	"	Câmpia Turzii . .	1	15	—	16
151.	"	Iara	2	15	—	17
152.	"	Ludoșul de Mureș	5	18	—	23
153.	"	Sălcetua	—	33	—	33
154.	"	București	38	54	—	92
155.	"	Ceahlău	2	10	—	12
156.	"	Cetatea Albă . . .	19	70	219	308
157.	"	Constanța	—	—	—	—
158.	"	Afară de Despărțăminte	64	83	—	147
		Total	1042	4260	645	5947